

Munkautasítás

Korlátozott hozzáférésű dokumentum: -

TT 5000 Térképészeti és szolgalmi jogi dokumentumok kezelése

Dokumentum készítésért felelős:	Munkacsoport	vezető
Dokumentum írója:	Műszaki Nyilvántartási Csoport	Kovács Zsolt Elérhetőség: kovacs.zsolt@opustigaz.hu
Dokumentum írója:	HAFE - Tervfelülvizsgáló	Koós Ilona Éva Elérhetőség: koos.ilona.eva@opustigaz.hu
Ellenőrző:	A Szervezés és Minőségirányítás képviselőjében	vezető
Elrendelő:	Eszközmenedzsment	igazgató
Elrendelő:	Műszaki szakterület	vezérigazgató-helyettes

Hatálytalanított dokumentum azonosítója	Dokumentum címe
3211_05_U_C_2021	TT 5000 Térképészeti és szolgalmi jogi dokumentumok kezelése

A dokumentum célja:	Alkalmazási terület
Az OPUS TIGÁZ Zrt. (a továbbiakban: Társaság) földgázelosztási tevékenységével összefüggő földmérési, térképészeti, szolgalmi jogi munkák végzésének, a közműnyilvántartások készítésének, vezetésének, a kapcsolódó adatok kezelésének egységes rendszerbe történő szabályozása, a Társaság minőségirányítási rendszerének folyamatához illeszkedve.	Ez a dokumentum az OPUS TIGÁZ Zrt. minden műszaki szervezetére vonatkozik. A dokumentum előírásai a Társaság teljes szolgáltatási területén kiterjednek továbbá mindazon természetes és jogi személyekre valamint jogi személyiség nélküli társaságokra (tervező, kivitelező, létesítésben résztvevő, stb.), amelyek jelen Technológiai utasítás követelményei hatálya alá tartozó vagy a követelményekhez kapcsolódó tevékenységet végeznek.

Figyelem! Az érvényes dokumentum az OPUS TIGÁZ Zrt. intranetes oldalán a Szabályozástár/OPUS TIGÁZ Zrt. IIR folyamatmodell felületen található meg. Alkalmazás előtt ellenőrizze a dokumentum érvényességét.

A dokumentumban található információk az OPUS TIGÁZ Zrt. tulajdonát képezik, melyek nem használhatók fel üzleti, vagy más célokra a Társaság vezérigazgatója, vagy az OPUS TIGÁZ Zrt. integrált irányítási képviselőjének engedélye nélkül! A dokumentummal kapcsolatban be kell tartani az OPUS TIGÁZ Zrt. adat- és titokvédelmi előírásait!

A dokumentum papír alapú jóváhagyása esetén a készítésért felelős, az ellenőrző és az elrendelő(k) aláírásukkal látják el a dokumentumot. Elektronikus rendszerben történő jóváhagyás esetén a készítésért felelős, az ellenőrző és az elrendelő(k) jóváhagyását az alkalmazott informatikai rendszer rögzíti és tanúsítja.

Munkautasítás

Formanyomtatványok, mellékletek	
Azonosító	Elnevezés
3211_05_U_A_2019_M-01	<i>Kataszteri térkép jelmagyarázata</i>
3211_05_U_A_2019_M-02	<i>Közmű alaptérképi kiegészítő jelkulcs</i>
3211_05_U_A_2019_M-03	<i>Gáz-szakági blokkjel magyarázat</i>
3211_05_U_A_2019_M-04	<i>Gáz-szakági rétegekiosztási táblázat</i>
3211_05_U_A_2019_M-05	<i>Kataszteri térkép rétegtulajdonságai</i>
3211_05_U_A_2019_M-06	<i>Szakaszolási térkép minta kivágata</i>
3211_05_U_D_2022_M-07	<i>Munkacsoport nyilatkozata</i>
3211_05_U_A_2019_FN-01	<i>Koordináta jegyzék</i>
3211_05_U_C_2021_FN-02	<i>Műszaki leírás, Bemérési nyilatkozat, Bemérési jegyzőkönyv</i>

Kapcsolódó belső és külső előírások, szabályzatok			
Azonosító	Elnevezés	Törzsdokumentum	Formanyomtatvány(ok) / Melléklet(ek)
EU-s direktívák			
EU 2016/679 rendelete	<i>a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (GDPR)</i>	X	-
Jogszabályok, szabványok			
M1 szabályzat	<i>Mérnökgeodéziai szabályzat és jelkulcs</i>	X	-
A.1. szabályzat	<i>Vetületi szabályzat az egységes országos vetületi rendszer alkalmazására.</i>	X	-
A.5. szabályzat	<i>Szabályzat az országos vízszintes alappont-hálózat sűrítésére.</i>	X	-
MSZ 7048-3:1983 szabvány	<i>Körzeti gázellátó rendszerek. Elosztóvezetékek védőtávolságai.</i>	X	-
1993. évi XLVIII. törvény (Bt.)	<i>a bányászatról</i>	X	-
MSZ 7772-1:1997 szabvány	<i>Digitális alaptérképek. 1. rész: A digitális alaptérkép fogalmi modellje.</i>	X	-
DAT1 szabályzat	<i>Digitális alaptérképek tervezése, előállítása, felújítása, adatcsere-formátuma, dokumentálása, ellenőrzése, minőségellenőrzése, hitelesítése és állami átvétele.</i>	X	-
DAT2 szabályzat	<i>A földmérési alaptérképek digitális alaptérképpé történő átalakításáról és minőségellenőrzéséről.</i>	X	-
1997. évi CXLI tv.	<i>az ingatlan nyilvántartásról</i>	X	-

Munkautasítás

Kapcsolódó belső és külső előírások, szabályzatok			
Azonosító	Elnevezés	Törzsdokumentum	Formanyomtatvány(ok) / Melléklet(ek)
21/1997. (III. 12.) FM-HM. együttes rendelet	<i>a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról</i>	X	-
203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet	<i>a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról</i>	X	-
109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet	<i>az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról</i>	X	-
63/1999 (VII.21.) FVM-HM-PM. együttes rendelet	<i>a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezeléséről, szolgáltatásáról és egyes igazgatási szolgáltatási díjakról</i>	X	-
20/2022 (I. 31.) SZTFH rendelet	<i>a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól</i>	X	
18/2022 (I. 28.) SZTFH rendelet	<i>a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról</i>	X	-
2007. évi CXXIII. törvény	<i>a kisajátításról</i>	X	-
2008. évi XL. törvény	<i>a földgázellátásról</i>	X	-
2011. évi CXII. törvény	<i>az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról</i>	X	-
2012. évi XLVI. törvény	<i>a földmérési és térképészeti tevékenységről.</i>	X	-
324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet	<i>az elektronikus közműnyilvántartásról („e-közmű”)</i>	X	X
327/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet	<i>az egyéb célú földmérési és térképészeti tevékenységgel összefüggő szakmagyakorlás részletes szabályairól</i>	X	-
15/2013. (III.11.) VM rendelet	<i>a térképészetért felelős miniszter felelősségi körébe tartozó állami alapadatok és térképi adatbázisok vonatkoztatási és vetületi rendszeréről, alapadat-tartalmáról, létrehozásának, felújításának, kezelésének és fenntartásának módjáról, és az állami átvétel rendjéről</i>	X	X
2016. évi CXXX. törvény	<i>a polgári perrendtartásról</i>	X	-
8/2020. (VIII.14.) MEKH rendelet	<i>a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának a 2021-ben induló árszabályozási ciklusra vonatkozó keretszabályairól</i>	X	-

Munkautasítás

Kapcsolódó belső és külső előírások, szabályzatok			
Azonosító	Elnevezés	Törzsdokumentum	Formanyomtatvány(ok) / Melléklet(ek)
8/2018. (VI.29.) AM rendelet	<i>az ingatlan-nyilvántartási célú földmérési és térképészeti tevékenység részletes szabályairól</i>	X	-
Szabályzat			
0001_01_P	<i>Adat és titokvédelem</i>	X	-
3215_00_F	<i>Műszaki nyilvántartás és adatszolgáltatás</i>	X	-
3212_00_F	<i>Mérésügyi szabályzat</i>	X	-
TZ_01	<i>Árjegyzék - A földgáz elosztói engedélyes vagy megbízottai által végzett szolgáltatási tevékenységek árszabása és számlázása</i>	X	-
Munkautasítás			
3211_01_U	<i>TT 1000 Gázelosztó vezeték létesítése</i>	X	-
3103_02_U	<i>Szabályzat a vezetékjog, szolgálmi jog és használati jog alapításához szükséges eljárásokról, ingatlan adásvételekről</i>	X	-
3208_00_F	<i>Műszaki dokumentumok és egyéb szabályzatok kezelése</i>		X

Munkautasítás**TARTALOMJEGYZÉK**

I.	Módosítások az előző verzióhoz képest	7
II.	Fogalmi meghatározások	7
III.	Általános rendelkezések és alapelvek	12
IV.	Munkautasítás részletes leírása	12
1.	Térképkészítés és geodézia	12
1.1.	Általános követelmények	13
1.1.1.	Térképrendszer (vetület, koordináta-rendszer, magasság, szelvényezés)	13
1.1.2.	Digitális állományok formátuma, elnevezése	13
1.1.3.	Jelkulcsok, sablon, méretarány	13
1.2.	Részletes alaptérkép síkrajzi követelményei	13
1.2.1.	Az alaptérképek tartalmi követelményei	14
1.2.2.	Síkrajzi ábrázolás követelményei külterületen	15
1.2.3.	Topológia	15
1.3.	Részletes helyszínrajzok gáz-szakági követelményei	15
1.3.1.	Gerinc és leágazó vezetékek	15
1.3.2.	Tartalmi követelmények	15
1.3.3.	Külterületi síkrajz követelményei	15
1.3.4.	Csővek megírása	16
1.3.5.	Gázvezetékhez kapcsolódó méretek megadása	16
1.3.6.	Objektumadattáblák	16
1.4.	Szakági áttekintő térképek	16
1.5.	Geodéziai bemérések	17
1.5.1.	Mérőműszerekre vonatkozó előírások	18
1.5.2.	Elosztóvezeték, leágazó vezeték bemérése	18
1.5.3.	Alaptérképi tartalom bemérése	18
1.5.4.	A gázhálózat geodéziai követelményei	19
1.5.5.	Bemérési határok, szükséges adatok	19
1.5.6.	Általános direktívák	20
1.5.7.	Üzemelő gázellátó rendszerrel kapcsolatos mérések	20
1.6.	Bemérési munkarészek követelményei	20
1.6.1.	Formai és tartalmi követelmények	21
1.6.2.	Általános elvárások	23
1.6.3.	Alaptérképi elvárások	24
1.6.4.	Gáz-szakág térképi elvárások	24
2.	Térképátvétel és nyilvántartás-vezetés	25
2.1.	Az állományok vizsgálata	25
2.1.1.	A szakági dokumentáció vizsgálati követelményei	26

Munkautasítás

2.2.	Szakági térképek ellenőrzése	26
2.2.1.	Alaptérképek ellenőrzése	27
2.2.2.	Gáz-szakági térképek ellenőrzése	28
2.3.	A minősítés szempontjai	28
2.3.1.	Hiba osztályok	28
2.3.2.	A dokumentációk értékelése	30
2.4.	E-közmű szerinti ellenőrzés és minősítés	30
2.5.	Szakági térképek nyilvántartása, kezelése	30
2.5.1.	Munkarészek nyilvántartása, átvezetése	31
2.5.2.	Módosítások nyomon követése és dokumentálása a digitális állományban	32
3.	Térképhasználat és adatszolgáltatás	32
3.1.	A térképekhez való hozzáférés a Társaságon belül	32
3.2.	Az e-közmű részére történő adatszolgáltatás	33
3.3.	Közműegyeztetés az e-közmű rendszerben	33
3.4.	Adatszolgáltatás	33
3.5.	A rajzok nyomtatási megjelenítése	35
3.6.	Származtatott térképek	35
3.6.1.	Hálózatellenőrzési térképek	35
3.6.2.	Szakaszolási térkép	36
3.6.3.	Fejlesztési térkép	36
3.6.4.	Tervezési térkép	36
3.6.5.	Vezetékjogi dokumentáció változási vázrajza	37
4.	Felszíni ingatlantulajdon korlátozása	37
4.1.	A tilalmak és korlátozások érvényesítésének általános követelményei	38
4.2.	Az elosztói engedélyes részére alapítható jogok	39
4.2.1.	Előmunkálati jog	39
4.2.2.	Vezetékjog	39
4.2.3.	Használati jog	40
4.2.4.	Kisajátítás	41
4.3.	Vezetékjog, használati jog alapítása	41
4.3.1.	Szerződések jogi ellenjegyzésének eljárási szabályai	41
4.3.2.	A földhivatali bejegyeztetés műszaki dokumentációja és a bejegyeztetési eljárás	41
4.3.3.	Vezetékjoggal, használati joggal terhelt ingatlanok megosztása	43
4.3.4.	Ingatlanhasználat jogosultságának megszűnése	43

Munkautasítás

I. *Módosítások az előző verzióhoz képest*

A **203/1998 (XII.19.) Korm.** rendelet egyes részei helyébe a **20/2022 (I.31.) SZTFH** rendelet, **8/2016 (X.13.) MEKH** rendelet helyébe a **8/2020 (VIII.14.) MEKH** rendelet, az **21/2018. (IX.27.) ITM** rendelet helyébe a **18/2022. (I.28.) SZTFH** rendelet lépett. A jogszabályi változások a vezetékjogi, a közműegyeztetési, az adatszolgáltatási és a **GVBSZ**-es fejezeteket érintik. A dokumentumnak lett egy társírója.

II. *Fogalmi meghatározások*

Áttekintő alaptérkép: a közmű alaptérkép megfelelő tartalmi szűkítésével készített áttekintő szintű térkép. Célja, hogy egy település közműtérkép lapjainak egymáshoz való viszonyát, csatlakozásait mutassa be. A szakági áttekintő helyszínrajzok elkészítésének alapja. Méretaránya 1:4000.

Belterület: a település közigazgatási területének – jellemzően a település történetileg kialakult, elsősorban összefüggő, beépített, illetőleg beépítésre szánt területeket tartalmazó – kijelölt része.

BEVET: a hatályos analóg belterületi ingatlan-nyilvántartási térképek digitális (vektoros) térképi adatállományai. A BEVET adatállományokat digitális átalakítással (vektorizálással) hozták létre, amelyek az ingatlan-nyilvántartási térképek hiteles digitális másolatai.

Bizonytalan vezetékszakasz: a közműtérképi és szakági részletes helyszínrajzi ábrázolás szempontjából bizonytalan nyomvonalúnak kell tekinteni minden olyan vezetékszakaszt, amelyre nincs megbízható bemérési adat sem a felkutatás eredményeképpen, sem adatszolgáltatásból.

Biztonsági övezet és védőpillér: A bányászati létesítmény, a kőolaj, kőolajtermék, földgáz, egyéb gáz- és gáztermék-szállítóvezeték, valamint a földgáz, egyéb gáz- és gáztermék-elosztóvezeték, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét és a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat jogszabály állapítja meg. A biztonsági övezettel érintett ingatlanon a jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt korlátozások és tilalmak érvényesítésére szolgálat, vezetékjog, használati jog alapítható. A biztonsági övezeten belül az üzemeltetéshez, karbantartáshoz és javításhoz szükséges létesítmények, anyagok ideiglenesen elhelyezhetők, tevékenységek folytathatók.

Cad+Inform Kft által készített térképkezelő eszközök: A dwg állományok kezelését segítő alkalmazások, melyek az AutoCAD MAP szoftver alatt futnak. Ezek a funkciók három fő menüben csoportosulnak: A „C+I szerkesztő” főmenü alatt a szakági tartalom szerkesztéséhez valamint az e-közműs (SZ1-SZ15 ill. SZ_META) és a Gaz_Dat objektumadattábla feltöltéséhez található eszközök. A „Szakági ellenőrző” főmenü alatt az alaptérképi és a GÁZ-szakági állományok informatikai ellenőrzése végezhető. A harmadik fő menücsoport neve „C+I Export”, ami a különféle adatszolgáltatásokat támogatja: Szakasolási térkép készítése, Térképi kivágat készítése, Átnézeti térkép generálása, Nyomatási elrendezések létrehozása, Szakági statisztika lekérdezése, SQL attribútumizálás és SHP adatkonverzió, Vezetékjogi érintettség kimutatása.

Digitális alaptérkép (DAT): a DAT a földrészletek, mesterséges és természetes földfelszíni és felszín közeli alakzatok alakhűen, esetenkénti általánosítással (generalizálással) és kölcsönös viszonyuk kifejezéséhez szükséges tartalmi részletekkel történő számítógépes leképezése adatbázisban. További, a digitális alaptérképpel kapcsolatos fogalmakat az **MSZ 7772-1 Digitális alaptérképek. 1.**

Munkautasítás

---

rész: A digitális alaptérkép fogalmi modellje szabvány illetőleg a **DAT1 szabályzat** Digitális alaptérképek tervezése, előállítás, felújítása, adatcsere-formátuma, dokumentálása, ellenőrzése, minőségellenőrzése, hitelesítése és állami átvétele és a **DAT2 szabályzat** A földmérési alaptérképek digitális alaptérképpé történő átalakításáról és minőségellenőrzéséről. szabályzatok tartalmazzák.

Egységes Országos Térképrendszer (EOTR): a térképek többféle rendszerének megszüntetésére alakították ki. Alapja az egységes országos vetületi rendszer (EOV), illetve az egységes országos magassági alaphálózat (EOMA).

Egyszerűsített közmű alaptérkép: a földmérési alaptérkép nagyítása síkrajzi kiegészítések nélkül, melyet a közmű üzemeltetők készítenek közmű alaptérkép hiányában.

E-közmű: olyan egységes, elektronikus közműnyilvántartó rendszer, amely internetes felületén a közművezeték-üzemeltetők nyilvántartásaiban található adatokat megjelenítve biztosítja a közművezetékek adataihoz való hozzáférést a felhasználók számára, illetve támogatja az egykapus elektronikus közműegyeztetési folyamatot.

EKIR: Elektronikus e-közmű igazolási rendszer, mely a „muszakisrv” intranetes oldalán érhető el. Az e-közmű által kért adatok feltöltését illetve szolgáltatását teszi lehetővé elektronikus ügyfélkapun keresztül.

Elosztó vezeték: az a csővezeték tartozékaival együtt, amelyen keresztül a földgáz elosztása történik, és amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság államhatára, a gázátadó állomások kilépő pontja, a földalatti gáztároló vagy a földgáztermelő üzem betáplálási pontja, végpontja pedig a Magyar Köztársaság államhatára, vagy a felhasználási hely telekhatára.

Építmény: építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínre szállított, - rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készülségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül - minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre. Az építményhez tartoznak annak rendeltetészerű és biztonságos használatához, működéséhez, működtetéséhez szükséges alapvető műszaki és technológiai berendezések is (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).

Épület: jellemzően emberi tartózkodás céljára szolgáló építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység, avagy rendszeres munkavégzés, illetve tárolás céljából.

Földmérési alaptérkép (Kataszteri térkép): Az ingatlan nyilvántartás része. Jogi határvonalakat, épület alaprajzokat, közterület neveket, házszámokat és helyrajzi számokat tartalmazó alaptérkép. Tartalmi és formai követelményeit földmérési szakmai szabályzatok írják elő. Az 1990-es évek második felétől az ingatlan-nyilvántartási térkép egyre inkább digitális adatbázissá vált, a 2000-es években minden alaptérképet digitális formátumba alakítottak. Első lépésben a külterületek (KÜVET), majd a zártkertek (ZAVET) és a belterületek (BEVET) készültek el. A vektortérképi jellegű (ITR, MicroStation, AutoCad) térképeket mára adatbáziskezelők váltották fel.

GRASS: (Gas network Registry Analyst Supply System) az OPUS TIGAZ Zrt. Gázhálózat Nyilvántartó, Elemző és Szolgáltató Rendszere.

Munkautasítás

Hálózatellenőrzési helyszínrajz (Hálózatellenőrzési térkép): a gázzivárgás ellenőrök részére a technológiai utasításokban meghatározott hálózatellenőrzési munkákhoz belterületen, és külterületen egyaránt helyszínrajzot kell biztosítani. A hálózatellenőrzési térkép a szakági részletes helyszínrajz másolatának felhasználásával készül.

Hossz-szelvény: gázvezeték nyíltárkos bemérési adatok felhasználásával készül a vezeték és a keresztező közművek méretarányos magassági ábrázolására.

Közmű alaptérkép: A földmérési alaptérkép szabatos nagyításával és megfelelő tartalmi kiegészítéssel, közmű nyilvántartási feladatok ellátásához készített alaptérkép.

Közműegyeztetés: az a tervezett építési tevékenységhez kötődő tevékenység, amelynek során a kérelmező által megjelölt, EOV koordináták által behatárolt földrajzi terület vonatkozásában az egyes közművezeték-üzemeltetők nyilvántartásukból térképi adatszolgáltatást nyújtanak, és nyilatkozatukban állást foglalnak a közművezeték környezetében végzendő munkák megvalósíthatóságáról, nyilatkoznak a tényleges megvalósítás feltételeiről vagy tilalmáról, valamint nyilatkoznak az igényelt kapacitás kiszolgálását biztosítani képes közműellátás meglétéről vagy az elláthatóság feltételeiről.

Az egységes elektronikus közműnyilvántartásról szóló **324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet 9/B. § (1)** bekezdése értelmében: „A közműegyeztetést kérelmező kizárólag a közműegyeztető rendszeren keresztül indíthatja el a közműegyeztetési folyamatot.”

Közműhálózat: vezetékekből kialakított, közszolgáltatást végző vezetékrendszer.

Közmű szakág: a vezetékes ellátás egy-egy szakterülete. Jelen esetben a földgáz elosztórendszer szakági közműnyilvántartása.

Közművezeték: gazdálkodási tevékenységet folytató szervezet által üzemeltetett, közterületen, térszín felett, térszínen vagy térszín alatt elhelyezett vezetékrendszer és az e-közmű rendszerre vonatkozó Általános Szerződési Feltételekben meghatározott kapcsolódó építmények.

Közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet rendeltetésének megfelelően bárki használhat, és az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván. Közterület rendeltetése különösen: a közlekedés biztosítása (utak, terek), pihenő és emlékhelyek kialakítása (parkok, köztéri szobrok), a közművek elhelyezése.

Külterület: a település közigazgatási területének belterületnek nem minősülő, elsősorban mezőgazdasági, erdőművelési, illetőleg különleges (pl. bánya, vízmeder, hulladéktelep) célra szolgáló része.

KÜVET: a hatályos analóg (papír, fólia stb. adathordozón lévő) külterületi ingatlan-nyilvántartási térképek digitális (vektoros) térképi adatállományai;

Leágazó vezeték: a közterületi gázelosztó vezetéknek az a része, amely a fogyasztói hely irányába vezet (leágazik), a gerincvezetékől indul és a fogyasztó telekhatáránál ér véget.

Lógó vonalak: azok a rajzelemek, amelyek a szakági térképi nyilvántartás tartalmi hiányosságai miatt a rajzon nem kapcsolhatók hozzá a meglévő hálózat rajzaihoz.

Munkautasítás

Muszakisrv: jelentése műszaki szerver, mely a műszaki nyilvántartási adatok tárolásának és szolgáltatásának eszköze. Két megjelenési formája van, a muszaki01 intranetes site, és a [\\muszaki01](#) hálózati tárhely.

Műtárgy: mindazon építmény, ami nem minősül épületnek és épület funkciót jellemzően nem tartalmaz (pl. út, híd, torony, távközlés, műsorszórás műszaki létesítményei, gáz-, folyadék-, ömlesztett anyag tárolására szolgáló és nyomvonalas műszaki alkotások).

Nyomvonal: a vezeték tengelyének merőleges vetülete a talaj felszínére. A nyomvonalhossz: a geodéziai mérésekből kiszámított távolság a nyomvonalon.

Objektumadattáblák: a dwg fájlokban a rajzi elemekhez (objektumokhoz) rendelt adatok csoportjai. A gáz-szakági térképi állományokban ilyenek: a Gaz_Dat és az e-közműs SZ1-SZ15 ill. az SZ_META. Ez a fajta tárolási mód a térképi adatok publikálását segíti.

Ortogonalis bemérés: alapelve az, hogy a részletpontok közelében lévő két ismert alappont (pl. tömbhatáron lévő kerítés vagy épület pontjai) egyenesén, az úgynevezett mérési vonalon megkeressük a részletpont talppontját, majd a mérési vonalon megmérjük az egyik ismert ponttól a talppontig terjedő távolságot (abszcissza), valamint a talpponttól a részletpontig terjedő távolságot (ordináta).

Sajátos építményfajták: többnyire épületnek nem minősülő, közlekedési, hírközlési, közmű- és energiaellátási, vízellátási és vízgazdálkodási, bányászati tevékenységgel és a bányászati hulladék kezelésével kapcsolatos, atomenergia alkalmazására szolgáló, valamint a honvédelmi és katonai, továbbá a nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű, sajátos technológiájú építmények (mérnöki létesítmények), amelyek létesítésekor – az építményekre vonatkozó általános érvényű településrendezési és építési követelményrendszeren túlmenően – eltérő, vagy sajátos, csak arra a rendeltetésű építményre jellemző, kiegészítő követelmények megállapítására és kielégítésére van szükség.

Szakaszolási térkép: szakági átnézeti helyszínrajzra készített, sorszámmal ellátott és nyomás fokozatonként is megkülönböztetett szakaszoló (gerincvezetéki) elzárókat is tartalmazó térkép, amely a szakaszolási műveleti utasítás tartozéka.

Szakági áttekintő helyszínrajz: az áttekintő alaptérkép felhasználásával készül, tartalmazza egy adott településen belül egy konkrét közmű felszíni és felszín alatti létesítményeinek nyomvonalát, illetve a fontosabb feliratokat. Célja, hogy egy település adott közműre vonatkozó közműhelyzetét áttekintő szinten mutassa be. Készítése és tovább vezetése a szakági közműnyilvántartók feladata. Méretaránya 1:4000.

Szakági részletes helyszínrajz: a közmű alaptérkép felhasználásával készül, tartalmazza egy adott településen belül egy konkrét közmű felszíni és felszín alatti létesítményeinek nyomvonalát, a nyomvonalhoz kapcsolódó műtárgyait, szerelvényeit illetve az adott közmű üzemeltetéséhez szükséges minden adat megírását. Készítése és tovább vezetése a szakági közműnyilvántartók feladata. Méretaránya 1:500.

Munkautasítás

Szakági közműnyilvántartó: egy adott közmű üzemeltetőjénél kialakított szervezet, mely saját há-
lójátára vonatkozóan látja el a szakági részletes helyszínrajzok és az egyéb műszaki nyilvántartás-
sal kapcsolatos munkarészek folyamatos vezetését (élőn tartását). Adatszolgáltatást teljesít a szak-
ági nyilvántartásból.

Telkek: egy helyrajzi számon ingatlan-nyilvántartásba vett földterület.

Telketömb: a telkek olyan csoportja, amelyet minden oldalról közterület, vagy részben más beépí-
tésre nem szánt terület határol.

Térinformatika: együttesen kezeli a grafikai (térkép, űrfelvétel, légi fotó, stb.) és a leíró (tematikus
adatokat tartalmazó) informatikai adatbázisokat amelyek alkalmazásával különböző típusú elemzé-
seket lehet végezni. Ezeknek az elemzéseknek az eredményeit grafikusán meg tudja jeleníteni pél-
dául térkép vagy digitális domborzati modell formában.

Térképszerver: nagyteljesítményű kiszolgáló számítógép, amely a kiépített hálózaton hozzá csatla-
kozó kliensek számára lehetővé teszi a digitális térképek elérését.

Topológia: az objektumok geometriai jellemzésekor az egyes pontok, vonalak, felületek szomszéd-
sági kapcsolatainak konkrét számok nélküli leírása.

Változási helyszínrajz (nyíltárkos bemérés): az újonnan létesített, felújított vagy valamely okból
feltárt földalatti vezetékről, visszatakarás előtti nyíltárkos bemérés alapján készülő rajzi munkarész,
belterületi 1:500, külterületen a földmérési alaptérkép méretarányban. (A belterületen a földmérési
alaptérképet meghaladó többlettartalommal: útburkolatok, aknák, fák, jelzőtáblák stb.). A helyszín-
rajzon a gázelosztó vezeték biztonsági védősávja is fel van tüntetve.

Védőtávolság: a gázvezeték építményektől, nyomvonalas létesítményektől és más objektumoktól
meghatározott távolsága [m], amely biztosítja állaguk kölcsönös megóvását, és lehetővé teszi
biztonságos üzemelésüket.

Vezetékjogi térkép: a földhivatal által nyilvántartott földmérési alaptérkép hiteles másolatának fel-
használásával készül. Tartalmazza a gázvezeték nyomvonalát, az átmérőnek és nyomásfokozatnak
megfelelően az **MSZ 7048-3:1983 Körzeti gázellátó rendszerek. Elosztóvezetékek védőtávolságai**
szabvány szerinti védőtávolságokat. Melléklete a "Terület kimutatás", amely tartalmazza az érintett
ingatlanok tulajdoni, nyilvántartási adatát, valamint a szolgálommal érintett terület m² nagyságát,
aranykorona értékét, valamint a szolgálmi jogosult adatait.

Vezetékszakas: egy-egy vezeték két konkrétan meghatározott pont közötti része, amelynek teljes
hosszában azonosak, vagy azonosnak tekinthetők a vezeték lényeges jellemzői.

WMS (Web Mapping Service): szabványos protokoll térképi információk Interneten keresztül történő
továbbítására. A felhasználó kapcsolata a GIS adatbázissal egy http csatornán folytatott kliens –
szerver kommunikációra épül. Vektoros vagy raszter-digitális adatokból jeleníti meg a képet.

WFS (Web Feature Service): a térképi objektumok mögött lévő adatbázis információ lekérdezésére
szolgáló szabvány, amely párhuzamosan fejlődött a WMS-sel. A WFS séma lehetővé teszi a térképi

Munkautasítás

adatbázisokból az objektumok attribútumainak, illetve geometriájuknak, kölcsönös térbeli helyzetüknek alapján történő bonyolult szűréseket. Vektor-digitális adatokat használ.

III. Általános rendelkezések és alapelvek

A műszaki nyilvántartás, valamint az ez alapján történő közműegyeztetés és adatszolgáltatás jogszabályilag előírt kötelezettség, mely része a hálózatüzemeltetési feladatoknak.

A jelen szabályozást érintő személyes adatokra vonatkozó adatkezelési/adatfeldolgozási tevékenységek körében az OPUS TIGAZ Zrt. biztosítja a mindenkor hatályos adatkezelési, adatvédelmi illetve adatbiztonsági jogszabályok érvényesülését, így különösen a **GDPR**, valamint az **Info tv.** rendelkezéseinek betartását. Az adatkezelési tevékenységek végzése során a vonatkozó jogszabályok, valamint az OPUS TIGAZ Zrt.-nél mindenkor hatályos **0001_01_P Adat és titokvédelem** politikában foglaltak figyelembe vételével és betartásával kell eljárni.

IV. Munkautasítás részletes leírása

A térképi nyilvántartási rendszer alapvető feladatai logikai sorrendben a következők. Részletesen meghatározni a térképek tartalmi és formai előírásait és a térképkészítés módszereit, így a geodézia bemérést. Előírni az ezekre vonatkozó ellenőrzés kritériumrendszerét. Leírni a térképi nyilvántartás vezetését és az ebből történő adatszolgáltatások működését. Meghatározni a vezetékjogi munkarészek készítésének szabályait.

Felelősségi mátrix

	Folyamat, alfolyamat rövid leírása	Felelős	Felelősségek
1.	Térképkészítés és geodézia	Műszaki csoport geodéta, vállalkozó	F, I, K
2.	Térképátvétel és nyilvántartásvezetés	Műszaki csoport geodéta	F, I, K
3.	Térképhasználat és adatszolgáltatás	Műszaki csoport, EMI-HAL-NY	F, K, I
4.	Felszíni ingatlantulajdon korlátozása	EMI-HAFE-TE Tervfelülvizsgálat	F, I, K, OD

Jelmagyarázat: (E) elszámoltatható, (F) felel, (K) konzultál, (I) informál, (OD) operatív döntést hoz.

1. Térképkészítés és geodézia

A tevékenység célja

A térképi alapú műszaki nyilvántartás jogszabályilag előírt kötelezettség. Ebből kifolyólag szükséges részletesen leírni a térképek tartalmi és formai előírásait továbbá a térképkészítés módszereit – köztük a geodéziai bemérését - melyek elengedhetetlenek az egységesen kezelhető, megfelelő térképek biztosításához.

Tevékenységek leírása

Munkautasítás

1.1. Általános követelmények

1.1.1. Térképrendszer (vetület, koordinátarendszer, magasság, szelvényezés)

A vektor-digitális gáz-szakági nyilvántartás térképei az Egységes országos térképészeti rendszerhez (EOTR) illeszkedően készülnek, ami az Egységes országos vetületre (EOV) és koordináta rendszerre, valamint az Egységes országos magassági alaphálózatra (EOMA) épül.

A vetületi rendszerre vonatkozó előírásokat és adatokat az **A.1. szabályzat Vetületi szabályzat az egységes országos vetületi rendszer alkalmazására** tartalmazza.

A térképek szelvényezése és a szelvényezés az **15/2013. (III.11.) VM rendelet 2. melléklete** szerint történik.

1.1.2. Digitális állományok formátuma, elnevezése

A vektor-digitális gáz-szakági térképek fájlformátuma a dwg. A térképek településenként külön könyvtárakban, és kategóriánként külön állományokban kezelődnek. A kategóriákat a három alaptérképi fekvés és a gáz-szakági tartalom (GAZ) alkotja. A három alaptérképi fekvés a belterület (BT), a külterület (KT) és a zártkert (ZK).

A fájlnevek a következő módon képződnek: településnév_kategóriakódXX_ééééhhnn.dwg. A kategóriakód 4 érték lehet: BT, KT, ZK vagy GAZ. Az XX egy kétjegyű sorszám, több állomány megkülönböztetésének céljára, alapesetben az értéke 00. Az ééééhhnn az állomány utolsó módosításának dátuma.

1.1.3. Jelkulcsok, sablon, méretarány

A dwg állományoknak meg kell felelni alaptérképek esetében az **M-01, M-02, M-05, valamint** gáz-szakági tartalom esetében az **M-03 és M-04 mellékletek** szerinti réteg és jelalkalmazás követelményeinek.

A digitális gáz-szakági áttekintő- és részletes helyszínrajzok elkészítéséhez mindenkor az aktuális, 1:1000 méretarányú prototípus fájlt kell használni az 1 : 500 méretarányban megfelelő beállításokkal. Az állományok tartalmazzák a szerkesztéshez használható fóliákat, blokkokat, vonaltípus és multi line meghatározásokat, szövegstílusokat, valamint az AutoCAD rendszer beállításait. A szövegstílusok az „na” betűkészlet fájlban, a vonaltípus definíciók az na.lin fájlban szerepelnek, a beágyazott alakokat a kozmu.shx fájl tartalmazza.

A megfogalmazott követelmények (fóliák, rétegkiosztás, színek, nyomtatási beállítások, szövegstílusok, vonaltípusok jelek és jelölések, stílusok, jelkulcsok) alapján M 1:1000 méretarányban egységes sablon, prototípus állomány lett elkészítve, amit minden, digitális szakági térképkészítést, tovább vezetést, nyíltárkos geodéziai bemérést végzőnek kötelező alkalmazni. A prototípus állományt a Társaság mindenki számára köteles biztosítani.

A sablon két fő részből áll.

- Jogszámban meghatározott, kataszteri térképi rétegek és tulajdonságok.
- Gáz szakági rétegek és tulajdonságaik.

1.2. Részletes alaptérkép síkrajzi követelményei

A gázhálózat nyomvonal jellegű ábrázolásánál az alaptérképekre a **8/2018. (VI.29.) AM rendelet** előírásai az irányadóak.

Munkautasítás

A földmérési alaptérkép a közvetlen felmérés alapján szerkesztett eredeti felmérési térkép. Digitális alaptérképek beszerzésénél a BEVET és KÜVET állományokat kell alkalmazni. Szakági nyilvántartás céljára felhasználható a Társaságnál meglévő forrásból származó digitális alaptérkép is, amely kielégíti a jelen utasításban megfogalmazott tartalmi követelményeket.

1.2.1. Az alaptérképek tartalmi követelményei

A szakági helyszínrajz és sávtérkép ábrázolja a mesterséges tereptárgyakat és természetes alakzatok határoló vonalait és főbb jellemző pontjait (közigazgatási határvonalak, földrészlet határvonalak, helyrajzi számok, házszámok, kapcsoló jelek csak az épületeknél, ha a forrástérképen szerepel, épületek, építmények határvonala, közterületre nyúló 0,5 m-nél szélesebb lépcsők és egyéb építmények határvonala, úttest, járda, kiemelkedő szegélykősor vonala, padka, burkolatváltások vonalai, árok, rézsű, növényzet, illetve művelési ág határvonalai, magányos fa, fasor, km-kő, KRESZ tábla, védőkorlát, híd, átereszt, föld feletti, föld alatti és felszíni vezetékek és tartóoszlopaik, számolásuk feltüntetésével, föld alatti vezetéket jelző műtárgyak (szaglócső, vagy irányjelző zászló, akna, szekrény fedőlap), kereszt, kerítés, vasút és műtárgyai, valamint részletes névrajz, stb.) A hossz méreti adatokat (leágazást, elágazást, iránytörést, szerelvénnyel helyet, méretváltozást, magassági töréspontok helyei) a nyíltárkos bemérési munkarészekben be kell mérni. A tartalmi előírások a BEVET-ben előírtak.

Pontszerű elemek:

- a beméréshez felhasznált alappontokat a térkép tartalmazza,
- koordinátával, illetve numerikus meghatározással rendelkező valamennyi részletpont rendűségétől és az állandósítás módjától függetlenül,
- jelkulccsal (pontoszerűen) ábrázolt jellemző tereptárgyak (kőkereszt, olajkút stb.).

Vonalszerű elemek:

- közigazgatási határ és fekvéshatár,
- földrészlet határ,
- alrészlet határ,
- minőségi osztály határ,
- épületek, építmények.

Megírások:

- alappontok száma,
- helyrajzi szám,
- alrészlet betűjele,
- művelési ág megnevezése,
- minőségi osztály megnevezése,
- házszám,
- középület megnevezése,
- közterület- és utcanev,
- dűlő név,
- település rész neve,
- a térképen megírt egyéb megnevezések az ingatlan-nyilvántartással összhangban.

Jelkulcsok:

- alappontok jelkulcsi jelei,

Munkautasítás

- határpontok jelkulcsi jelei: az analóg térképen ábrázolt – numerikus
- meghatározással nem rendelkező – állandósított földrészlet határpontok (erdészeti határjelek, grafikus házhelyosztások állandósított sarokpontjai, stb.),
- egyéb jelkulcsok.

1.2.2. Síkraji ábrázolás követelményei külterületen

A terepi sáv szélesség a gázvezeték nyomvonalától mért min. 2 x 20 méter.

Tartalmi követelmény: Jogi határok, épületek, helyrajzi számok, intézmények és jellegzetes tájnevek. Ábrázolni kell továbbá a tereptárgyakat (mesterséges és természetes), útburkolatokat, oszlopot, árkokat, közmű tárgyakat, fákat, facsoportokat.

1.2.3. Topológia

A digitális alaptérképek mindegyikében definiálni kell egy polygon topológiát. Ennek a topológiának az él elemei a fekvés és földrészlet határok, csomóponti elemei nincsenek definiálva, középponti elemei pedig a helyrajzi szám szöveg entitásai. A határvonalak hierarchikus rendszerét (fekvéshatár, tömbhatár, földrészlet határ sorrend) a topológiák készítésénél figyelembe kell venni. A topológia neve: földrészlet.

1.3. Részletes helyszínrajzok gáz-szakági követelményei

1.3.1. Gerinc és leágazó vezetékek

Egy település gázhálózatának alapját a gerinc és leágazó vezetékek halmaza alkotja. Ezeket nyomásfokozatonként külön rétegre kell felszerkeszteni. Az egyes vezetékszakaszokat csomóponttól csomópontig kell megrajzolni vonaltörés mentesen. A leágazó vezeték leágazási pontja minden esetben csomópont. A csomópontokban (vonaltörésekben) gázkészülék, szerelvény, vagy mérő jelkulcsa lehet, vagy a töréspontokat méretezés jelöli. A behelyezett jelkulcs beillesztési pontjának meg kell egyeznie a töréspont, vagy a végpont koordinátájával.

1.3.2. Tartalmi követelmények

Gázvezeték és leágazók nyomvonala és bemérési adatai, szerelvények (elzárók, vízgyűjtők, vízzárak, nyeregidomok, T-idomok, szűkítők, anyagváltási pontok, karimás kötések, aknák, védőcsövek, burokcsövek, szaglócsovek), csőméret, csőanyag jelölés, csőanyag minőség, nyomásfokozat. A hossz méreتي adatokat (leágazást, elágazást, iránytörést, szerelvény helyet, méretváltozást, magassági törést) a nyíltárcos bemérési munkarészekben be kell mérni. **A gerincvezetékek jellemző pontjainak hossz-szelvény értékeit meg kell írni a mérési vázlaton (pl.: gerinc vezeték elágazási helyei, leágazó vezetékek csatlakozási helyei, markáns iránytörés gerinc vezetéken, függőleges iránytörés, méretváltozás, szerelvények helyei, védőcsövek egyik vége).**

1.3.3. Külterületi síkraji követelményei

Tartalmaznia kell valamennyi bemérési adatot, szerelvényeket, tartozékokat, méret és anyagjellemzőket.

A nyíltárcos bemérési munkarészekben a leágazást, elágazást, iránytörést, szerelvény helyét, méretváltozást szelvényezni kell. A kiemelt keresztezésekről (pl. pataknál) M 1:500 részletrajzot kell

Munkautasítás

készíteni. A nyíltárkos bemérési munkarészekben a leágazást, elágazást, iránytörést, szerelvény helyét, méretváltozást szelvényezni kell. A vezeték töréspontjairól koordináta jegyzéket kell mellékelni.

Magassági adatokat kell megadni a gerinc és leágazó vezetékek esetében a jellemző terepváltozásoknál, nyomvonal jelzéseinél, közmű keresztezési pontoknál, a nyomvonal eltérő lejtésű szakaszainak töréspontjainál, de 50 m-enként legalább egy helyen meg kell adni a terep és a vezeték (tartozék) abszolút magassági (mélységi) adatát olyan szakaszok esetében, ahol a vezeték lejtése nagyobb, mint 0,05 %.

1.3.4. Csövek megírása

- A megírás általános szabálya, hogy a számlálóban a cső méretét jelző szám, míg nevezőben az anyagra vonatkozó utalás legyen.
- A megírás iránya az anyagra merőleges kell legyen, azonban történhet mutató vonallal kivetítve is, ha az elhelyezés más jelöléseket zavar. A felíratok elrendezésénél és kivetítésénél az általános olvashatóság szabályait kell alkalmazni.
- A gázvezetékek méretmegadását minden elágazás, illetve beépített szerelvény között egyszer fel kell írni. Elágazásnak minősül pl. két utca, beépített szerelvény lehet pl. szűkítő, anyagváltás, elzáró stb. Külterületen két jelzőoszlop, vagy iránytörés között kell egyszer megírni.
- Leágazó vezeték csőméretét és anyagát minden esetben fel kell írni
- Felirat mérete 1 rajzi egység legyen

1.3.5. Gázvezetékhez kapcsolódó méretek megadása

- A gázvezetékhez kapcsolódó méreteket (gerinc és leágazó esetében) nyomásfokozatonként egy rétegben, pld a Gaz-Gf-MERES-G kell elhelyezni.
- Leágazó vezeték rajzának szerkesztésénél, azt mindig be kell kötni a gerincvezetékbe. Amennyiben a megadott méret szerint túl ér, akkor is be kell kötni.
- Biztonsági övezetet a vezeték két oldalán kell azzal párhuzamosan ábrázolni. Telekhatáron és gerinc-vezeték végén (véglezáróknál) merőleges vonallal zárni kell a biztonsági övezetet. Abban az esetben, amikor a gerinc vezetékkel párhuzamos biztonsági övezet benyúlik a földrészletbe, a földrészlet határvonala mentén történő metszést nem szabad elvégezni.

1.3.6. Objektumadattáblák

A dwg állományokban a gáz-szakági objektumokhoz objektumadattáblák kapcsolódnak. Az SZ1-SZ15 ill. SZ_META nevű objektumadattáblákban rendelődnek a szakági térképi elemekhez a **324/2013 (VIII.29.) Korm. rendelet az elektronikus közműnyilvántartásról („e-közmű”)** 2. mellékletében felsorolt adatok. A Gaz_Dat objektumadattábla a következőket tartalmazza: településnév, fekvés, blokknév, szövegérték, magasság, forgatás, fólia, nyomásfokozat, anyag, átmérő, típus (Gerinc v. leágazó), átnézetes térképi elem-e. Az objektumadattábla létrehozásában, kitöltésében a Cad+Inform Kft által készített térképkezelő alkalmazások nyújtanak segítséget.

1.4. Szakági áttekintő térképek

Az átnézetes térképek a nagyobb méretarányú térképen ábrázolt területeket áttekintő módon, szűkített tartalommal tüntetik fel. A lépték beállítása az 1:4000 méretarány alapján történik.

Munkautasítás

Alaptérképi követelmény

Az áttekintő helyszínrajz kötelező minimális alaptérképi tartalma:

- belterület, külterület határa, kerület határa,
- tömbhatár (szabályozási vonal) tömbtelkes beépítés esetén az épületek körvonala,
- utcanev (a tömb belsejében, az utcával párhuzamosan felírva),
- a töombsarkok házszámai,
- a jellegzetes elnevezések (pl.: templom, posta, polgármesteri hivatal, stb.).

Gáz-szakági követelmény

Az áttekintőrajz szakági tartalma a település teljes nyomvonal jellegű vezetékes gáz hálózata a kiadott jelkulcsokkal (**M-03** és **M-04 melléklet**), az alábbi részletességgel:

- a gázvezeték nyomvonala
- gázvezeték nyomásfokozata (kis, közép, nagyközép),
- csőanyag minőség (acél, műanyag megnevezése és nyomásfokozat, pl. PE80/G SDR11),
- anyag-váltási pont,
- átmérő váltási pont,
- elzáró szerelvények, vízgyűjtők helye,
- nyomásszabályozó esetén a szabályozó jele, jellege (pl. fogadó, körzeti), nyomáslépcső, földterületének határvonala,
- a nyomásszabályozó és mérő állomások, elzárók és egyéb létesítmények és vezetékek elhelyezkedésének és adatainak feltüntetése.

1.5. Geodéziai bemérések

A **18/2022.(I.28.) SZTFH rendelet (GVBSZ) VII. fejezet 4.3.** pontja értelmében a geodéziai bemérést, nyomvonal kitűzést a földgázelosztó MBIR-e szerint megfelelőnek minősített, földmérési tevékenység végzésére jogosult szervezet vagy szakember végezteti.

Ide vonatkozóan az egyéb célú földmérési és térképészeti tevékenységgel összefüggő szakmagyakorlás részletes szabályairól szóló **327/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet** 2. Engedélyhez kötött szakmagyakorlási tevékenységek című fejezetében az alábbiakat írja elő:

3. § (1) Geodéziai tervezői minősítés szükséges az építmények tervezésével, megvalósításával, működtetésével, vizsgálatával kapcsolatos következő geodéziai feladatok irányításához, minőségtanúsításához:

e) közművezetékek geodéziai bemérése, analóg alapanyagon lévő szakági térképek, helyszínrajzok digitális átalakítása, térképezése,

f) műszaki térinformatikai rendszerek újonnan előállítandó térképi alapjainak létrehozása, és azok változásvezetése.

A **324/2013 (VIII.29.) korm. rendelet 6. § (2)** értelmében újonnan létesült közművezeték csak a kormányrendelet 5. melléklete szerinti műszaki követelmények alapján, a földmérési és térképészeti tevékenység végzéséhez szükséges szakképzettségről szóló miniszteri rendeletben meghatározott szakképzettséggel rendelkező személy (a továbbiakban: geodéziai bemérést végző személy) által elvégzett geodéziai bemérést követően kerülhet be a szakági nyilvántartásba. A térszín alatt elhelyezett közművezeték geodéziai bemérését a vezeték elfedése előtt, nyílt munkaárokban kell végezni.

A beméréseket korszerű geodéziai mérési technológiával kell végezni (elektronikus mérőállomással, GNSS helymeghatározással). Ortogonális bemérés és ábrázolás csak akkor fogadható el, ha a mé-

---

Munkautasítás

---

rési alapvonal az ingatlan-nyilvántartási célú földmérési és térképészeti tevékenység részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerinti, legalább R2 részletpont pontosságának megfelelően meghatározott vagy ellenőrzött tömbkontúrra vagy részletpontokra vonatkozik.

A beméréseknél irányadóak az **M1 Mérnökgeodéziai szabályzat** előírásai.

1.5.1. Mérőműszerekre vonatkozó előírások

Geodéziai mérésekhez kizárólag erre hitelesített műszereket lehet alkalmazni. A műszerkalibrálás arra jogosult kalibráló laboratórium által kiadott kalibrálási bizonyítvánnyal igazolható. A műszerek kalibrálását a Társasági integrált irányítási rendszer **3212_00_F Mérésügyi szabályzat M-01** melléklete szerint kell biztosítani.

A Társaság felé a bemérést végző az **FN-02** formanyomtatvány szerinti bemérési jegyzőkönyvben nyilatkozik a nyíltárkos beméréshez használt mérőműszerek gyári számáról, az akkreditált kalibráló laboratórium által kiadott kalibrálási bizonyítvány számáról, a kalibrálási bizonyítvány kiadásának időpontjáról és a kalibrálás érvényességi időpontjáról. GNSS esetén a gyártói tanúsítvány adatainak megadása szükséges.

1.5.2. Elosztóvezeték, leágazó vezeték bemérése

A megépült elosztóvezetékeltakarás előtt a jelen utasítás követelményei szerint be kell mérni. A bemérés alapján változási helyszínrajzot kell készíteni.

A bemérés átvezetéséhez, az adott terület nyilvántartási formájának megfelelő szakági alaptérképi tartalmat a társaságnak kell biztosítani.

A bemérés két részből áll:

- alaptérképi tartalom bemérése,
- gázvezeték szakmai tartalom bemérése.

1.5.3. Alaptérképi tartalom bemérése

A szakági alaptérképi kivágotat a társaság biztosítja. Az így kapott kivágotat a helyszínen be kell azonosítani, a változásokat fel kell mérni és a változásokat tartalmazó alaptérképi állomány(ok)ba fel kell szerkeszteni

A munka elkészítéséhez a prototípus állományt kell felhasználni.

A földmérő az **FN-02** formanyomtatvány szerinti bemérési nyilatkozatban nyilatkozik, hogy a **324/2013 (VIII.29.) korm.** rendeletnek megfelelően végezte el a bemérést, tervezési szintű pontossággal, hogy a Társaság térképére dolgozik, és arról, hogy a leadott dokumentáció tartalmaz-e alaptérképi változást. A földhivatali adatokra vonatkozó nyilatkozatában szerepelnie kell a **63/1999. (VII.21.) FVM –HM – PM együttes rendelet 15. §. (4) bek.** által előírt információknak a következők szerint:

- az adatfelhasználási engedély száma,
- az adatfelhasználást engedélyező neve,
- a kiadás sorszáma,
- valamint a következő szöveg: „Készült az állami alapadatok felhasználásával”.

Munkautasítás

1.5.4. A gázhálózat geodéziai követelményei

A vezeték vízszintes vetületi elhelyezkedését térkép - terep azonos pontokhoz viszonyítottan centiméter pontossággal kell megadni kül- és belterületen egyaránt. Koordinátás bemérés esetén a koordináták megadása szükséges (a megfelelő rétegen).

Belterületen a geodéziai bemérések a földmérési alaptérkép pontossági követelményeinek megfelelő pontossággal történjenek.

Külterületen a vezeték nyomvonalát geodéziai alappontokra vagy GPS technikával történő numerikus beméréssel kell felmérni. A nyomvonal megfelelő ábrázolásához szükséges mértékben a vezeték környezetének jellemző pontjaiban numerikus beméréssel ellenőrző és kiegészítő méréseket kell végezni.

A geodéziai beméréshez szükséges alappont sűrítést az **A.5. szabályzat Szabályzat az országos vízszintes alapponthálózat sűrítésére** szerint kell elvégezni.

A hálózati elemekre vonatkozóan kötelező:

- a gáz-elosztóvezeték nyomvonal geometriailag jellemző pontjainak, műtárgyainak meghatározása EOVB-ben, bemérése ± 1 cm pontossággal,
- a helyszínrajzokon minden bemért pontnál egy térkép- terep azonos ponttól (pl.: kerítés- vagy épület saroktól) a vezetékig mért távolságok (pallér méretek) feltüntetése cm pontossággal,
- a nyomvonal jellemző pontjaiban a terepszint és a hálózati elem abszolút magasságának 0,01 méter pontossággal történő feltüntetése - a felhasznált magassági alappontok (beszámozva történő) megadásával együtt,
- közös munkaárókba fektetett egyéb létesítmények rögzítése és megnevezése.

A nyomvonal bemérésével egy időben az időközi síkrajzi változásokat is fel kell mérni és térképezni. Közterületi épületek esetében az épületek négy sarkát, magánterületre eső épületek esetében a homlokzati falszakaszt kell bemérni, és külön rétegen ábrázolni.

A helyszínrajzon a gázvezeték épületre vonatkozó biztonsági övezetének kétoldali határvonalát fel kell tüntetni, a védőcsövek miatti övezethatár csökkenések figyelembevételével.

Magassági adatok: a gerinc- és leágazó vezetékeken a jellemző terepváltozásoknál, leágazásoknál, felállásoknál, keresztezési pontokban is meg kell adni a terepszinti és vezeték abszolút magassági (mélységi) adatát.

1.5.5. Bemérési határok, szükséges adatok

Az elosztóvezeték bemérését a vezeték rákötési pontja és a telekhatár között, illetve a telekhatáron belüli első elzáróig kell elvégezni.

Ugyancsak be kell mérni és a szakági nyilvántartásunkban szerepeltetni kell az idegen magáningatlanon átvezetett gázvezeték is. Be kell mérni, és fel kell tüntetni:

- a leágazási pont helyét,
- főelzárók helyét,
- a gázvezetékek haszon csőhosszait,
- vezetékek méretét, anyagát, mélységét,
- védőcső helyét, méretét, anyagát,
- más közművek keresztezési pontját, típusát, magassági adatait

Munkautasítás

A vezeték töréspontok valamint az ortogonális mérés alapvonalának végpont koordinátáit, valós idejű meghatározásakor, valamint irány és távmérésen alapuló meghatározásnál a **15/2013. (III.11.) VM rendelet** ezen technológiákra vonatkozó előírásai szerint kell meghatározni.

1.5.6. Általános direktívák

A digitális alaptérképeket, EOv koordináta rendszerben kell elkészíteni. A digitális állományokat a Társaság által aktuálisan használt verziójú AutoCAD „DWG” formátumban kell leadni.

A vektor-digitális szakági térképi nyilvántartásból a szükséges kivágotat biztosítani kell a térképet készítő számára. A bemérés során, helyszíni felméréssel kell a szakági alaptérképi tartalmat aktualizálni és a változásokat fel kell tüntetni. A kivágoton mindenképpen lennie kell legalább két olyan pontnak, melyek a terepen beazonosíthatók. A kivágot készítése és az ezen történő változás visszaillesztése a hiteles aktuális állományba az AutoCAD megfelelő eszközeivel történik. A változást külön rétegeken kell feltüntetni a *Térképátvétel és nyilvántartásvezetés* című fejezetben leírt módon.

A kivágotnak tartalmaznia kell:

- külterületen az érintett vezetékszakasz 20-20 méteres környezetét,
- leágazó vezeték esetében az érintett földrészlet utcafronti szakaszát teljes szélességben, továbbá legalább a mellette és szemben levő ingatlanokat,
- belterületi gerincvezeték esetén az utca mindkét frontját, plusz a vezetékszakasz csatlakozási pontjain túl az érintett földrészlet/ek/ melletti földrészlete/ke/t.

Az így javított szakági alaptérképhez kell a gáz-szakági tartalmat felmérni. A rétegekiosztástól és a jelkulcskészlettől eltérni nem lehet, a Társaság által a térképet készítő számára biztosított M 1:1000 méretarányban készült AutoCAD prototípus fájlt kell használni az 1 : 500 méretaránynak megfelelő beállításokkal.

1.5.7. Üzemelő gázellátó rendszerrel kapcsolatos mérések

A földgázelosztási területi egység területén a hálózat karbantartási, üzemzavar elhárítási és üzembe helyezési, előre kötési tevékenység kapcsán keletkezett változásokról változási vázrajzot kell készíteni. A vázrajz alapján készült bemérés adatait a szakági nyilvántartásba a változás vezetésének szabályai szerint kell felvezetni.

A Társasági GNSS eszközök használatával kapcsolatosan keletkező állományok tárolására a „muszakisrv”-n a [\Geodétáknak\Saját GNSS bemérések](#) szerverhely szolgál. Külön könyvtárban vannak a **3215_00_F FN-08** szerinti műszerátadási jegyzőkönyvek, illetve geodétáknak a bemérés során keletkezett állományok is. Utóbbiak a műszer továbbadásának napja szerinti dátum alapján további alkönyvtárakba csoportosulnak. Ezekben belül településenként további alkönyvtárakba rendeződnek az állományok. Ha egy mérési időszakban egy településen több helyszínen is történik mérés, akkor azok megkülönböztetése az állománynevekben jelenik meg (városrészek, utcák, házzszámok szerinti fájlnevvvel megkülönböztetve).

Az aláírt átadási jegyzőkönyvek szkennelt pdf formátumban a következő szintaktika szerinti fájlnevvvel tárolódnak: ny_20131211.pdf (ahol az ny a nyugati gépet jelenti).

1.6. Bemérési munkarészek követelményei

Munkautasítás

A követelmények betartása minden térképkészítő számára kötelező!

A Társaságnál AutoCAD alapú nyilvántartási platform működik. Ennek megfelelően az elkészülő nyíltárkos geodéziai beméréseket és szakági nyilvántartásokat AutoCAD formátumban, DWG kiterjesztésben kell elkészíteni. A vezetékjogi munkarészeket a DWG formátumon kívül az ingatlan-nyilvántartást végző földhivatal igénye szerinti formátumban is el kell készíteni.

Az egységes adatszerkezet biztosítása érdekében a digitális munkarészek fólia szerkezete, azok tulajdonsága a jelkulcs készlet a Társaság által biztosított sablonnak megfelelő legyen.

Valamennyi rajzon elvárás a rajta szereplő adatok aktualitásának és hitelességének igazolása, a tervtől való eltérés esetén a módosítások hiánymentes és egymással kapcsolódó átvezetése.

1.6.1. Formai és tartalmi követelmények

Formai és tartalmi szempontból alapvetően az 1.1.-1.5. fejezetek előírásai az irányadóak.

Az e-közmű 5. melléklet 5. pontja alapján a Társaság részére leadandó közmű megvalósulási dokumentáció az alábbi tételekből áll:

1 példány mérési jegyzet, jegyzőkönyv (analóg vagy digitális formában)

A mérési jegyzet a terepen készített manuálé. A jegyzőkönyvek közé tartoznak a bemérés eredményeit tartalmazó és a bemérés során keletkező egyéb dokumentumok, melyek a következők:

- Koordináta jegyzék (xls)

A bemért pontok EOv koordinátái az **FN-01** alapján készítendő xls formátumú koordinátajegyzékben jelennek meg, melyben a numerikusan bemért pontokra vonatkozóan az ún. „föls” mérések eredményeinek is szerepelniük kell, tehát mérési alappontok esetén legalább 2-2 mérés koordinátái szükségesek. Ezen kívül a középhiba eltéréseket és a hibahatárokat is fel kell tüntetni. A magassági adatok hagyományos bemérése esetén a két ismert magassági pont között végzett szintezés értékeinek jegyzőkönyvét is mellékelni kell.

GNSS mérésnél:

- GNSS mérési jegyzőkönyv (.rw5 vagy htm)

- Szolgáltatói (FÖMI) kimutatás a korrekciós adatok használatának helyéről, idejéről (digitális)

Poláris meghatározásnál:

- poláris mérési jegyzőkönyv

- poláris alappontok számítása

- poláris részletpontok számítása jegyzőkönyv

Ezekben dokumentálódnak a mérés pontosságának adatai (középtájékozási szög, irányeltérés stb.)

1 példány bemérési nyilatkozat (papír) Az **FN-02** formanyomtatvány alapján készül.

1 példány bemérési jegyzőkönyv (analóg) Az **FN-02** formanyomtatvány alapján készül.

1 példány bemérési jegyzőkönyv (digitális) Az **FN-02** formanyomtatvány alapján készül szkennelt (min. 200 DPI-s pdf, jpg vagy tif) formában.

1 példány vektoros digitális állomány (EOV)

Ez a mérési jegyzet, jegyzőkönyv tartalma alapján vektorosan szerkesztett, előírt pontosságú EOv koordinátahelyes vázlat.

Alaptérképi része: a bemért tartalom, továbbá - ha van - az e-közmű által előírt pontosságú gáz szakági alaptérkép, illetve a Földhivataltól erre a célra beszerzett adatszolgáltatás.

Tartalmaznia kell különösképpen:

Munkautasítás

- a numerikusan meghatározott tömbkontúr határvonalát (mérési vonal kezdő és végpontjai) amelyre az ortogonális adatok vonatkoznak
  - A bemért vezeték a **324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet 5. melléklet 2.3.** pontjának megfelelően.
- „A térszín alatti közművezetékek mérésekor a műszaki és térbeli elhelyezkedésére vonatkozó adatokat úgy kell meghatározni 3D-ben, hogy a felmérés adataiból a térbeli nyomvonalat a helyszínen bármikor rekonstruálni lehessen, egyidejűleg mérni kell a közterületi tömbhatár természetbeni állapotát is.”
- Üzemeltetési szempontok miatt a visszaállíthatóságot az ortogonális méretek biztosítják, melyek megadása a numerikusan bemért tömbkontúrra, vagy más terepen állandó módon állandósított numerikus pontra történik.
- az 1.5.2.-1.5.4. fejezetben előírtakat

1 példány műszaki leírás Az **FN-02** formanyomtatványnak megfelelően kell elkészíteni.

Leadandó továbbá

1 példány mérési vázlat (raszter- vagy vektor-digitális formában).

Ez a munkarész a mérési jegyzet, jegyzőkönyv alapján vektorosan szerkesztett vázlat pdf formátumban 1:500 illetve 1:1000 méretarányban (BT illetve KT).

Helyszínrajz változási állományok.

A **18/2022.(I.28.) SZTFH rendelet (GVBSZ) VII. fejezet 4.4.** pontja szerint a megvalósulási tervnek és a geodéziai bemérés adatainak a nyilvántartási rendszerbe beilleszthetőnek kell lenniük. Ezért szükséges egy olyan vektor-digitális munkarész, mely a bemért vezetéknek a társaság digitális szakági nyilvántartásának kivágatára történő bedolgozását jelenti - annak megfelelően, ahogyan jelen utasítás 1.6.2.-1.6.4. fejezetében elő van írva. Ahol a meglévő szakági nyilvántartás nem BEVET alapú, ott a hozzá szerkesztett új vezeték nyomvonala nem EOVS koordinátahelyes. Ebben a munkarészben a valós pallérméretezési értékek feltüntetése elsődleges fontosságú, még akkor is, ha a bemérés numerikusan történt.

Geodéziai bemérési helyszínrajz (1 papír példány)

Ezeknek a munkarészeknek a vezeték biztonsági övezetét is tartalmazniuk kell.

Összegző táblázat a leadandó munkarészekről:

Munkarész	Formátuma	Példányszáma
Mérési jegyzet, jegyzőkönyv (MJK)	analóg/digitális	1
GNSS mérési jegyzőkönyv (GMJK)	rw5, htm	opcionális
kimutatás a korrekciós adatok használatáról (FÖMI)	pdf	opcionális
Koordinátajegyzék (FN-01)	xls	opcionális
Szintezési jegyzőkönyv (SzJK)	analóg/digitális	opcionális
poláris mérési jegyzőkönyv (PMJK)	analóg/digitális	opcionális
poláris pontok számítása jegyzőkönyv (PSZJK)	analóg/digitális	opcionális
Bemérési nyilatkozat (FN-02)	papír	1
Bemérési jegyzőkönyv (FN-02)	papír	1
Bemérési jegyzőkönyv (FN-02)	digitális	1
Műszaki leírás (FN-02)	papír	1

Munkautasítás

Vektoros digitális állomány (EOV)	dwg	1
Mérési vázlat (MV)	pdf	1
Helyszínrajz változási állományok (GAZ, BT, KT, ZK)	dwg	1
Geodéziai helyszínrajz (GHR)	papír	1
Földhivatali térképmásolat (FHTM)	pdf	1

A vektoros digitális állományok formátuma DWG legyen. A Társaság által előírt rétegekiosztás és jelkulcskészlet használata minden beszállító számára kötelező. A leadandó munkarészek alaptérképi tartalma az aktuális hiteles földmérési alaptérképpel és a tényleges helyszínnel azonos legyen.

Bemérési állományok, könyvtárak elnevezése

A geodéziai bemérés digitális állományainak nevét két aláhúzásjel („_”) karakterrel három részre tagoltan a következők szerint kell megadni: „Eleje_közepe_vége”, ahol az „eleje” a település neve, a „közepe” az utcanév, házszám, helyrajzi szám, a „vége” pedig az állomány jellegére utaló szöveg (a fenti munkarész összegző táblázatban zárójelben megadott rövidítések). A házszámokban és helyrajzi számokban lévő „/” (per) jelet a „%” (százalék) karakterrel kell feltüntetni (pl. 141%48 hrsz). Az állományokat tartalmazó könyvtárat ez előbbiekhöz hasonlóan kell elnevezni, de ott a harmadik tag az EKIR-ben generálódó igazolás sorszáma (az EKIR regisztráció után kell ezzel módosítani a könyvtárnevet a „muszakisrv”-n a [\Geodétáknak\Beérkező bemérések](#) szerverhely megfelelő alkönyvtárában).

1.6.2. Általános elvárások

Az alaptérképi és gáz szakági adatállományokat a Társaság által létrehozott prototípus állományok alapján kell készíteni. A prototípus állományokat a Társaság illetékes területi geodétái biztosítják. Az alaptérképi és gáz szakági adatállományokat külön állományban kell létrehozni, ezen belül a Társaság által szolgáltatott alaptérképi állományt illetve a változásokat tartalmazó alaptérképi állományt is külön kell kezelni a Társaság integrált irányítási rendszer **3215_00_F Műszaki nyilvántartás és adatszolgáltatás** szabályzat előírásainak figyelembevételével.

Az alaptérképi és gáz szakági nyilvántartási állományból a Társaság illetékes területi geodétája kivágot formájában szolgáltat adatot a térképkészítő részére. Az adatállományok fájl neveit az alábbiak szerint kell megadni:

- Kiadott alaptérképi kivágot:
  1. Település neve
  2. Utcanév
  3. Házszám vagy helyrajzi szám
  4. Fekvése (BT, KT, ZK)
  5. Dátum

(Pl.: **Szolnok_Kossuth 26_BT_2009-04-28**)

- Változott alaptérképi állomány:
  1. Település neve
  2. Utcanév
  3. Házszám vagy helyrajzi szám
  4. Fekvése (BT, KT, ZK)

(Pl.: **Szolnok_Kossuth u 26A 215%9hrsz_BT**)

Munkautasítás

- Változott Gáz-szakági állomány:
  1. Település neve
  2. Utcanév
  3. Házsám vagy helyrajzi szám
  4. Fekvése (GAZ)(Pl.: **Szolnok_Kossuth u 26A 215%9hrsz_GAZ**)

1.6.3. Alaptérképi elvárások

- Ingatlan nyilvántartást érintő változás esetén a térképkészítő az illetékes Földhivataltól beszerzett adatok alapján a változásokat köteles feltüntetni.
- Amennyiben a Társaság által szolgáltatott alaptérképi állományban az érintett szakaszra vonatkozó földrészlet határok nem találhatók, akkor a térképkészítő köteles az illetékes földhivataltól az aktuális ingatlan nyilvántartási térképi állományt megvásárolni és azt a prototípus fájlnak megfelelően átalakítva a geodéziai munkarészen feltüntetni.
- Az új földrészletek ábrázolása a gázvezeték által érintett hrsz-ra és azokkal érintkező földrészletekre kell, hogy vonatkozzon.
- Amennyiben nem volt ingatlan nyilvántartást érintő változás, abban az esetben a bemérési jegyzőkönyvön a térképkészítő nyilatkozik a változatlanságról az „Ingatlan nyilvántartást érintő változás nem volt” szöveg feltüntetésével.
- A terepi felmérésnél az alaptérképi tartalmat a térképkészítő helyszíneli, a változásokat beméri és ábrázolja.
- Az alaptérképi változásokat külön állományba kell bedolgozni és csak a változásokat kell szerepeltetni a prototípus állomány felhasználásával.
- A Társaság kivágatában megszüntetendő térképi elemeket megszüntető jellel kell ellátni.
- A megvalósulási dokumentáció leadásakor csak a változást tartalmazó állományt kell leadni, amennyiben nem volt alaptérképi változás, erről a bemérési jegyzőkönyvön nyilatkozni kell a térképkészítőnek a „Közmű alaptérképi változás nem volt” szöveg feltüntetésével.
- A grafikus leadandó bemérési munkarészen nem kell szerepeltetni a megszünt alaptérképi elemeket.
- A térképi felmérést (helyszínelést) belterületen a megépült gázvezeték nyomvonalával érintett utca szakasz közterületi részén, mindkét oldalon, maximum 15-15 méteres szélességben és a vezeték végeinek vonaláig kell végezni.
- A térképi felmérést (helyszínelést) külterületen a megépült gázvezeték nyomvonalától számított 50-50-m szélességben kell végezni.
- Amennyiben a Társaság által szolgáltatott állományban nem szerepel kapcsolójel akkor azt változásként a terepi helyszínelés alapján szerepeltetni kell.
- Telekhatáron belüli épületek változását, az utcafronti homlokzat viszonylatában kell ábrázolni, a telek belseje felé menő falszakasz vonalának irányát egy 2 m-nek megfelelő rövid szakasszal kell jelölni.
- Bármely törölt rajzelemet megszüntető jelöléssel kell ellátni (MEGSZ-JEL BLOKK //).

1.6.4. Gáz-szakág térképi elvárások

- A gáz-szakági állomány szerkesztésénél figyelembe kell venni a Társaság szakági térképi kivágaton szereplő gázvezeték nyomvonalat.

Munkautasítás

- A szerkesztést ennek figyelembe vételével kell végezni, különös figyelemmel a régi és az új vezeték csatlakozására, illetve a feliratok elhelyezésére. A feliratok elhelyezésénél nem lehet átfedés (takarás) a vezeték és alaptérképi elemekkel.
- A régi és új vezeték csatlakozásánál amennyiben hibahatáron túli eltérés van, a térképkészítő egyeztessen (személyesen, írásban) a Társaság illetékes geodétájával. Az eltérést ki kell vizsgálni és a munkarészt a kivizsgálás eredményének megfelelően kell elkészíteni.
- A 25 cm-nél kisebb eltérés esetén az új nyíltárkos bemérés adatait kell elfogadni, és a csatlakoztatást ennek megfelelően kell elvégezni.
- Az új vezeték feldolgozásánál a régi és új vezetékszakaszok csatlakozásánál szakadás nem lehet.
- Az új vezeték védőövezetét csatlakoztatni kell a régi Társasági kivágaton szereplő védőövezethez.
- A védőövezetet csak a védőtávolság csökkentésére elhelyezett, szaglóval ellátott védőcsövek esetében kell szűkíteni.
- A gáz-szakági állomány, áramlás elemzését el kell végezni.

2. Térképátvétel és nyilvántartásvezetés

A tevékenység célja

A műszaki nyilvántartás jogszabályilag előírt minőségének biztosításához szükséges az elkészült térképek ellenőrzése. Ugyancsak ezt a célt szolgálja az új térképi elemek műszaki nyilvántartási rendszerbe történő beillesztési menetének leírása.

Tevékenységek leírása

2.1. Az állományok vizsgálata

Teljes körűen vizsgálandó a szakági tartalommal érintett síkrajzi tartalom időközi változásainak megfelelő jelölése:

- megváltozott utcanevek, házsámok átvezetése, épületek jelölése,
- a gáz adattartalmi változások maradék nélküli átvezetése a vonatkozó utasításokban szereplő szimbólumokkal és rajzjelekkel (nyomvonal, szerelvények stb.).

Helyszíni vizsgálatok (geodéziai bemérési dokumentáció)

A helyszín és a róla készült dokumentumok egymásnak való kölcsönös megfelelése alapkövetelmény a geodéziai bemérési dokumentációval szemben. Ezért ennek adatait a helyszínen tapasztalható tényekkel is össze kell vetni, melyek egy része bármikor a létesítés után, de egy jelentős része csak a kivitelezés folyamatában vizsgálható.

Minden érintett fogyasztó nyomvonal adatait a helyszíni állapotnak megfelelően jelölni kell. Ennek ellenőrzése szűrőpróbaszerűen történik.

Geodéziai bemérési dokumentáció vizsgálati követelményei

Munkautasítás

A bemérésről olyan, a geodéziai szakmai utasításoknak megfelelő munkarészek készüljenek, melyek alapján az ábrázolt nyomvonal térbeli helyzete kétséget kizáróan kitűzhető legyen. A dokumentáció alapján ellenőrizhetőnek kell lenni, hogy az alkalmazott mérési módszerrel elérhető-e az utasításokban előírt pontosság.

A földalatti hálózatrészeknél a magassági adatok megléte alapkövetelmény. E nélkül a bemérés nem fogadható el.

2.1.1. A szakági dokumentáció vizsgálati követelményei

Minden geodéziai munka szakmai vizsgálata két részből tevődik össze:

- Helyszíni ellenőrzés
- Informatikai ellenőrzés

2.1.1.1. A helyszíni ellenőrzés módszere

A geodéziai bemérések helyszíni ellenőrzése szűrőpróba szerűen történik - a bemérési dokumentáció előzetes irodai vizsgálata alapján tapasztalt indokoltságot figyelembe véve. Az ellenőrzés eredménye az **FN-03** formanyomtatványban dokumentálódik.

2.1.1.2. Informatikai ellenőrzés

Célja, hogy az elkészült állományok a Társaság által elkészített szabályoknak (prototípusállományoknak) megfelelően készüljenek el (ezekben az állományokban vannak definiálva a jelkulcsok, vonaltípusok, vonalvastagságok, betűtípusok, betűméretek, rétegrendek, adatok rétegekben történő elhelyezkedése stb.) A szabványban definiáltak helyességének ellenőrzésére készült informatikai alkalmazás pontosan végrehajtja a vizsgálatot, arról jegyzőkönyvet (*.log állomány) készít.

2.2. Szakági térképek ellenőrzése

A Társasághoz benyújtott digitális térképek a következő információkat hordozzák.

- Alaptérképi adatok (pl. földrészlet határ, helyrajzi szám, épületek, különböző feliratok, utcanev, házszám stb.).
- Gáz-szakági adatokat (pl. nyomástartomány szerinti tagolásban gerincvezeték, leágazás, szerelvények, stb.).
- Törlendő alaptérképi adatokat.
- Felhagyott Gáz-szakági adatokat.
- Törlendő Gáz-szakági adatokat.

Fentieknek megfelelően az adatok két nagy csoportra oszthatók.

- Változást tartalmazó alaptérképi adatok.
- Változást tartalmazó Gáz-szakági adatok.

A beérkezett és a változásvezetett települési állományok szoftveres vizsgálata

Munkautasítás

A vizsgálat eredménye egy „log” kiterjesztésű, naplófájlba íródik. A fájlnev megegyezik a vizsgált rajzfájl nevével. A LOG fájl tartalmazza a vizsgálat jellegét, mikor történt a vizsgálat, a vizsgálat eredményét. Nem megfelelő eredmény esetén utalást a hiba jellegére.

2.2.1. Alaptérképek ellenőrzése

Vizuális ellenőrzés

Célja, hogy minden adat - ami a készítéshez átadásra került - az elkészült digitális állományokban meglegyen. Az ellenőrzés során az első lépés a térképi állomány vizuális ellenőrzése, amely alatt a tartalmi megfelelést kell érteni.

Fólia ellenőrzés

Az ellenőrző program leellenőrzi a DWG fájlban használt fólianeveket. Kiszűrésre kerülnek a nem oda illő, illetve az esetlegesen hiányzó rétegek.

Fólia tartalom ellenőrzés

Ebben a funkcióban minden létrehozott rajzelem ellenőrzésre kerül. Az ellenőrzés a szabványosított rajzelem tulajdonságra vonatkozik (pl. fólia, szín, vonaltípus). A LOG fájl fólia szerinti csoportosításban tartalmazza a rajzelemeket, amik nem megfelelő tulajdonsággal rendelkeznek. Minden sor egy-egy rajzelemre vonatkozik. Sok hiba esetén a LOG fájl mérete igen nagy is lehet.

Szimbólum ellenőrzés

Ez a funkció azt vizsgálja, hogy a rajzfájl blokk táblája megfelelő-e. Nincs-e a rajzban olyan blokk definiálva, ami nem használható a rendszerben.

Helyrajzi szám ellenőrzés

Helyrajzi számnak minden alaptérképi állományban léteznie kell. A funkció azt vizsgálja, hogy létezik-e a B22_HRSZ helyrajzi szám fólia és hogy van-e rajta helyrajzi szám típusú rajzelem. Az ismétlődő helyrajzi számokat a program összegyűjti és a „log” fájlba hibaüzenetként megadja. Ezen kívül természetesen több olyan réteg van, ami tartalmazhat helyrajzi számokat, ezek a fólia tartalom ellenőrzése során vizsgálódnak. A B22_HRSZ rétegnek viszont mindig szerepelnie kell az állományokban!

Földrészlet határ ellenőrzés

A funkció azt vizsgálja, hogy létezik-e a rajzfájlban B15_FRL_HATÁR földrészlet határ fólia és azon vannak-e rajzelemek. Ezek a rajzelemek csak vonalak lehetnek. Ha nem létezik a fólia vagy nincs rajzelem, vagy nem vonal típusú rajzelem van rajta megfelelő hibaüzenetet ír a „log” fájlba. A többi fekvéshatár réteg ellenőrzése a fólia illetve a fólia tartalom részben történik meg.

Topológia ellenőrzés

A beérkezett alaptérképek bedolgozását követően a teljes települési állományt szoftveres topológiai vizsgálatnak kell alávetni. Ez a topológia vizsgálat az alaptérképeken a földrészleteket és helyrajzi számokat, a szakági részeken pedig a hálózati elemeket érinti. A földrészlet topológia, poligon topológia. Az élei a fekvés határok, központi (centroid) objektumai a helyrajzi számok. Ezekre az objektumokra, AutoCAD Map funkcióval el kell készíteni a topológiát. Ezzel biztosítva azt, hogy a digitalizált állomány hézag és átfedés mentesen fedje a teljes fekvést. A földrészlet topológia neve kötött, minden rajz esetében „foldreszlet”.

Munkautasítás

A topológia ellenőrzés funkció a rajzban tárolt topológiai kapcsolatot vizsgálja. Ha ez korrekt, akkor a vizsgálat sikeres.

2.2.2. Gáz-szakági térképek ellenőrzése

Vizuális ellenőrzés

A gáz-szakági térképek vizuális ellenőrzése során ugyanazok az alapelvek érvényesek, mint a kataszteri térképek ellenőrzésekor. A hálózati geometria ellenőrzésekor, viszont nem elegendő a topológia információk ellenőrzése, hanem hálózat elemzést kell végrehajtani. Ennek az elemzésnek a részletes leírását a Topológia Ellenőrzés részben tárgyaljuk.

Fólia ellenőrzés

A fólia ellenőrzés során a használt rétegrend kerül vizsgálat alá. Kiszűrésre kerülnek a nem oda illő rétegek. A vizsgálat módja ugyan az, mint a kataszteri térképek esetén.

Fólia tartalom ellenőrzés

Ebben a funkcióban minden létrehozott rajzelem ellenőrzésre kerül. Az ellenőrzés elve ugyan az, mint az alaptérképek esetében.

Szimbólum ellenőrzés

Ez a funkció azt vizsgálja, hogy a rajzfájl blokk táblája megfelelő-e. Nincs-e a rajzban olyan blokk definiálva, ami nem használható a rendszerben.

Gáz fólia ellenőrzés

Ebben a pontban a gerinc és leágazó vezetékek fóliájának és adatainak ellenőrzése történik. A szakági térképnek tartalmaznia kell olyan fóliákat, amelyek a szakági adatokat hordozzák. Az ellenőrzés a gerincvezetéseket tartalmazó fóliákra történik. Ha nincs a rajzban gerincvezetést hordozó fólia, akkor hibaüzenet kerül a „log” fájlba.

Objektumadat ellenőrzés

A szakági terveket hordó rajzelemek a vezetékre vonatkozó műszaki adatokat objektumadat táblában tárolják. Ezek az adatok bármikor lekérdezhetőek. Ha ezek az adatok nem léteznek, akkor az illető rajzelem nem hordozza az őt jellemző műszaki információt. Az objektumadatok ellenőrzése a beérkező geodézia bemérésekre nem vonatkozik.

2.3. A minősítés szempontjai

Az egyes dokumentumokat a különböző ellenőrzési módszerekkel feltárt hiányosságok alapján minősíteni kell. A minősítés célja az adott dokumentum elfogadhatóságának eldöntése.

2.3.1. Hiba osztályok

A dokumentációk vizsgálatakor észlelt hibákat/hiányosságokat azokat hatásai szerint kell hiba osztályba sorolni. Nehéz, bizonytalan olvasás esetén az adatot hiányzónak kell tekinteni, s vele kapcsolatban a szigorúbb megítélést kell választani.

2.3.1.1. Kritikus hiba

Munkautasítás

Kritikus az a hiba, amely a dokumentáció vagy egy részének érthetőségét, az egyes (rész) adatainak értelmezhetőségét erősen zavarja, módosítja vagy lehetetlenné teszi, ezáltal a nyilvántartási rendszerbe történő illesztése lehetetlenné válik és csak jelentős erőforrások ráfordításával javítható.

Ilyen lehet például, ha jogi kihatású okmányok, ill. azok másolatai (hatósági engedélyek, nyilatkozatok, megállapodások, tulajdonosi kimutatások és hozzájárulások, jegyzőkönyvek stb.) hiányoznak, vagy elfogadhatatlanok, mennyiségük és tételes felsorolásuk nem ismerhető meg (olvashatatlan).

Egyes, szükséges műszaki adatokat tartalmazó munkarészek (pl. műszaki leírás, rajzok, táblázatok stb.) hiányoznak, vagy elfogadhatatlanok. A dokumentáció nem az érvényes előírások szerinti szimbólumokat, rajzjeleket és/vagy rétegekiosztásokat alkalmazza.

Kritikus hiba, ha a 4.6. pont szerinti pontossági minősítés tájékoztatási szintű.

Az egyes dokumentációknál kritikusként kell minősíteni a hibákat, hiányosságokat, amennyiben azok az alábbi kritériumokat kimerítik (esetleg az itt felsoroltakhoz hasonló kihatásúak). Az átvételi eljárás a hibák javításáig megszakad.

2.3.1.2. Jelentős hiba

Jelentős az a hiba, mely a dokumentáció érthetőségét, összefüggéseit zavarja, de nem teszi lehetetlenné.

Jelentős hibának minősül:

Geodéziai bemérési dokumentáció esetén:

- Egyes bemért pontokon egy- egy pallérméret feltüntetése hiányzik.
- Amennyiben a D - tervnek ellentmondó feliratok, objektum típusok fordulnak elő.
- Amennyiben fólia- és objektum hibák fordulnak elő.
- Ha a 4.6. pont szerinti pontossági minősítés kivitelezési szintű.

Szakági dokumentáció esetén:

- A készítő cég és képviselőjének neve és a készítés dátuma nincs feltüntetve.
- Hibás azonosító kódok.
- Egy-egy hálózatrész ábrázolása hiányzik.
- Amennyiben a D - tervnek és/vagy a geodéziai bemérési dokumentációnak ellentmondó feliratok, objektumok fordulnak elő.

Az észrevételek alapján a hibákat javítani kell, de az átvételi eljárás nem szakad meg. A hibák javításáig az átvételi eljárás nem zárható le.

2.3.1.3. Nem jelentős hiba

Nem jelentős az olyan alacsony számban előforduló hiba, mely a dokumentáció értelmezését nem befolyásolja, a helyes információ a dokumentáció más részéből egyértelműen kiolvasható. Ilyen esetben a felülvizsgáló az észlelt hibákat saját hatáskörben javítja.

Nem jelentős hibának minősül:

Geodéziai bemérési dokumentáció esetén:

- Egyes feliratok nem szabványos elhelyezése.
- Előforduló, de egyértelműen javítható egyedi objektum hibák.

Munkautasítás

Szakági dokumentáció esetén:

- Előforduló, de egyértelműen javítható egyedi objektum hibák.
- Egy-egy vezeték hossz elírásából adódóan hibás felírat.

2.3.2. A dokumentációk értékelése

A formai és tartalmi értékelés során a feltárt hiányosságokat, anomáliákat, pontatlanságokat minősíteni kell az üzemeltetésben, nyilvántartásban elfoglalt hatásaik alapján.

Az értékelés eredménye a hibák jellegétől és mennyiségétől függően "Megfelelő" vagy "Nem megfelelő" lehet.

- „Megfelelő”-nek kell minősíteni a dokumentációt, ha nem tartalmaz kritikus és/vagy jelentős hibát, illetve ezek már javításra kerültek.
- „Nem megfelelő”-nek kell minősíteni a dokumentációt, és javításra vissza kell adni, ha kritikus és/vagy jelentős hibát tartalmaz.

A "Nem megfelelő" minősítésű dokumentációt, a javítását követően újból ellenőrizni és minősíteni kell.

2.4. E-közmű szerinti ellenőrzés és minősítés

A **324/2013 (VIII.29.) korm. rendelet** 6. § alábbi bekezdései szerint kell eljárni:

(3) Az újonnan létesült közművezeték használatbavételi (üzemeltetési) engedélyének kérelmezője a geodéziai bemérést végző személy által elkészített bemérési dokumentációt köteles megküldeni a közművezeték üzemeltető részére.

(4) A közművezeték üzemeltető a megküldéstől számított 15 napon belül a geodéziai bemérésben foglalt nyomvonalat

a) ellenőrzi,

b) minősíti az **e-közmű** 6. melléklet szerinti adatszolgáltatási szintek alapján és

c) szakági nyilvántartásába veszi.

(5) A közművezeték üzemeltető a (4) bekezdésben foglaltokról a használatbavételi (üzemeltetési) engedély kérelmezője részére igazolást állít ki, melynek másolati példányát digitális formában megküldi az e-közműt üzemeltető szervezet részére.

Az (5) bekezdésben előírt igazolás a **3215_00_F FN-03** formanyomtatvány szerint készül.

A bemérés ellenőrzése és minősítése során az alábbiakat kell elvégezni:

- Meg kell bizonyosodni róla, hogy a térszín alatt vezetett vezeték nyílt munkaárkokban végeztek, valamint az e-közmű korm. rendelet 5. melléklete szerint járt el a bemérő.
- Ellenőrizni kell a poláris részletpontok számításának helyességét.
- A vizsgált bemérést össze kell vetni a 4.2.1.1. pontban leírt helyszíni ellenőrző mérések adataival.
- A fölös mérések eltéréseit az összevető táblázatban meg kell vizsgálni.
- Az előző pontokban sorolt referencia adatokhoz viszonyítva számított középhibák alapján meg kell állapítani a minősítés szintjét az **e-közmű** 5. és 6. mellékletei szerinti besorolással.

2.5. Szakági térképek nyilvántartása, kezelése

Munkautasítás

A Társaság az üzemeltetésében lévő gázelosztó hálózatról szakági nyilvántartást vezet. Ide tartozik az 1:4000-es áttekintő és 1:500-as szakági helyszínrajzok valamint az 1:1000-es külterületi sáv-térképek elkészítése és a nyomásszabályzó állomások, elzárók és egyéb létesítmények és vezetékek elhelyezkedésének és adatainak feltüntetése.

Az áttekintő-, valamint a részletes helyszínrajzokon a változásokat folyamatosan, de legkésőbb a megfelelőnek minősített geodéziai bemérés átvételétől számított 15 napon belül át kell vezetni.

Gondoskodni kell a digitális állományok archiválásáról és a biztonsági másolat tárolásáról.

Párhuzamos térképi nyilvántartás létesítése vagy megtartása nem engedhető meg.

A digitális szakági térképi nyilvántartás havonta frissülő aktuális dwg állományai a „muszakisrv” Aktuális_településtérképek alkönyvtárában találhatóak. A hónap közben aktualizált állományok az Aktuális_változások alkönyvtárban vannak.

2.5.1. Munkarészek nyilvántartása, átvezetése

Az átvett munkarészek adatait a társasági geodézia dokumentálja. Az átvezetést a **3215_00_F** szabályzatnak megfelelően kell végrehajtani és az **EKIR**-ben illetve a **3215_00_F FN-03** formanyomtatványban dokumentálni.

A digitális továbbvezetés konkrét szabályai a gáz-szakági térképekre vonatkozóan: Változásvezetéskor, illetve új térkép készítése esetében mindig létre kell hozni külön rétegen a védőövezeti adatokat a szakági állomány megfelelő rétegén.

Az egyes entitások ábrázolására vonatkozóan elmondható, hogy ezeket mind vonalasan, mind pedig vonalláncként ábrázolva is lehet készíteni (pl. az épületek vonala, hiszen ebből nem kell topológiát generálni).

A forrásadatokon ábrázolt pallérméretetek vesznek részt a szerkesztésben. Ez esetben a pallérméreteket mindig két tizedes pontossággal kell feltüntetni. Ez abban az esetben is igaz, ha a szerkesztés eredménye bizonytalanságot mutat és így a valóság eltér a szerkesztett értékektől. Ebben az esetben ugyanakkor a pallérméretetek előtt található „~” jellel és az adott vezetékszakasz bizonytalansági jelével kell figyelmeztetni.

Ugyanakkor olyan esetben, ha a forrásadatokon nem található pallérméret, de a vezetékszakasz jellemző törésponttal bír, vagy olyan szerelvény van ábrázolva, aminek pallérméretezése célszerű, ott kitűzési adatokkal kell biztosítani azokat, és egy tizedes élességgel ábrázoljuk, ezáltal azt is jelezzük, hogy nem a forrásadatból került feltüntetésre, hanem kitűzési adatként lett meghatározva.

Olyan esetben is kötelező bizonytalansági jellel ábrázolni a vezetékszakaszokat, ha a feldolgozásuk a forrásadat méreteiből csak ellentmondásokkal végezhető el. Ilyen esetekben ugyanakkor kötelező a méretek előtt ábrázolt „~” jellel is utalni erre a körülményre.

A szakági vezetékek nyomásfokozatát a vonaltípusra jellemző megírással kell ábrázolni. Ennek megjelenése függ az adott vonalszakasz állásától, mely így adott esetben fejjel lefelé jeleníti meg azokat. Ennek az adatnak a jobb láttatása érdekében a vonaltípus léptéke 0,2-ben van meghatározva.

Ha a vezetékszakaszokat vonalláncként ábrázoljuk - és az olyan összetettségekben jelenik meg, melynek irányítottágai változók - akkor a vonaltípus ábrázolási jellemzőjeként olyan helyen is megjelenhet, melynél a fejjel lefelé ábrázolás a jellemző. Olyan esetben, amikor a belterület határon kívül a forrásadatok esetében is van térképi tartalom és a külterületi kivágatra nincs szükség, ezáltal térképi tartalom a külterületi állományból nem kerül kivágásra - akkor e térképi többlettartalmak a belterületi állományban kerülnek leképzésre.

Munkautasítás

A pallérméretek ábrázolásakor, az ortogonális mérési adatok szakmai ábrázolásának megfelelően kell eljárni. Olyan esetekben tehát, amikor a szerkesztendő pont vonalpont, akkor az abszcisszájának az aláhúzásával kell hivatkozni arra, hogy annak ordináta értéke (0.00) nem kerül ábrázolásra. A pallérméreteket az ortogonális mérési adatok szakmai ábrázolásának megfelelően kell szerepeltetni. Olyan esetben, amikor a mérési alapvonal egy térképi objektum „fölött halad”, az alapvonal ábrázolása nem szükséges. Olyan esetben, amikor a forrásadatok által ábrázolt pallérméretek végméretei megengedett eltérésen túliai, akkor nem kerülnek felhasználásra, feltüntetésre sem.

A koordinátáson bemért pontok koordinátáinak ábrázolása a GAZ-Gfxx-MERES-G rétegen „gazkoordinat” nevű blokkal történik, mely zászlós kihúzással mutat a mért pontra. A blokk attribútumai az x, y és z koordináták értékét tartalmazzák cm élességgel. Külterület nyomtatásakor ezeket meg kell jeleníteni. Mind a zászló, mind a blokk valamennyi rajzeleme a fent említett rétegen helyezkedik el. A konkrét blokk definíciót a közreadott prototípus állomány tartalmazza.

A szakági átalakítás végrehajtásakor csak akkor kerülnek ábrázolásra a korábbi szelvényezés megírásai, ha azok a szerkesztés során felhasználásra kerültek. Az utólagos munkákat a szelvényezés módszerével kell elkészíteni, és nem kell ordináta értékeket feltüntetni (pl.: a leágazó vezetéknek). Ezeknél a nagy mennyiségben átvett munkáknál a szelvényértékek ordináta értékekre történő átszámítása minden esetben szükséges.

A változásvezetés részét képezi a topológia, valamint a Gaz_Dat és e-közműs SZ1-SZ15 ill. SZ_META objektumadattáblák aktualizálása is.

2.5.2. Módosítások nyomon követése és dokumentálása a digitális állományban

A mindenkor, aktuális állomány nevében a változás dátumát fel kell tüntetni év, hó, nap tagoltsággal. (Pl.: *Debrecen_GAZ00_20090101.dwg*). A digitális továbbvezetésre is nyilvántartást kell készíteni, hogy látható legyen a változás megtörténtének, valamint az ennek dokumentálásáról készült adott munkarésznek az aktuális digitális hiteles törzsállományba történő átvezetésének időpontja, továbbá a változást átvezető személy kiléte. Ez a **3215_00_F** szabályzat alapján az **EKIR**-ben dokumentálódik.

3. Térképhasználat és adatszolgáltatás

A tevékenység célja

A térkép alapú szakági nyilvántartás a külső felek részére kötelezően előírt adatszolgáltatások mellett társaságon belüli hálózatüzemeltetési és hálózatfejlesztési feladatokat is szolgál.

Tevékenységek leírása

3.1. A térképekhez való hozzáférés a Társaságon belül

A szakági nyilvántartást képező vektor-digitális térképi állományok módosításához csak a nyilvántartás kezelésével megbízott személyeknek van jogosultsága. Ezt és az AutoCAD MAP szoftverrel rendelkező más kollégák részére a hozzáférési jog megadását a Műszaki Nyilvántartási Csoport kezeli. A Társaság többi dolgozója ezen állományok tartalmát az Intranetre publikáltan tekintheti meg (a „muszakisrv”-n).

Munkautasítás

3.2. Az e-közmű részére történő adatszolgáltatás

Az e-közmű részére a **324/2013 (VIII.29.) korm. rendelet** (a továbbiakban **e-közmű**) e fejezetpontban is olvasható előírásai alapján történik az adatszolgáltatás. Az e-közmű-vel kapcsolatos szabályozások megtalálhatóak a www.e-epites.hu/e-kozmu weboldalon. Az e-közmű felé történő adatszolgáltatás a **3215_00_F** szabályzat és annak **FN-03** formanyomtatványa és a Társaságnak a „muszakisrv” intranetes oldalán elérhető Elektronikus e-közmű igazolási rendszere (EKIR) alapján működik. Az e-közmű <http://ekozmu.e-epites.hu/ekozmu/terkep> oldalán publikált szakági nyomvonalat és az ehhez kapcsolódó metaadatokat (leíró adatok) a Társaság WMS formában szolgáltatja.

5. § (1) Az e-közmű részére adatszolgáltatásra kötelezett:

a) a közművezeték elhelyezkedése tekintetében a közművezetékek üzemeltetője, amelynél az e-közmű által szolgáltatott adat elsődlegesen keletkezik és felelős annak naprakész nyilvántartásáért (a továbbiakban: közművezeték üzemeltető), köteles a folyamatos adatszolgáltatásra.

(4) Az (1) bekezdés szerinti e-közmű adatszolgáltatók saját adatbázisukban, az e-közmű infrastruktúrájától fizikailag elkülönülten, Egységes Országos Vetületi Rendszerben (EOV rendszerben) vezetik nyilvántartásukat.

6. § (1) A közművezeték üzemeltető az e-közmű számára 2. és 3. mellékletben meghatározott adatcsere és megjelenítési műszaki követelmények alapján, a 4. mellékletben meghatározott metaadatokkal ellátva szolgáltat naprakész adatot.

(6) A közművezeték üzemeltető a jogerős használatbavételi (üzemeltetési) engedély közlését követően 15 napon belül gondoskodik a nyilvántartásba vett közművezeték e-közmű részére történő adatszolgáltatásáról.

A 6. § alapján szolgáltatandó adatok másik köre a 4.6. fejezetben van részletezve.

7. § A közművezeték üzemeltető minden év március 31-ig az e-közműt üzemeltető szervezet részére megküldi az általa üzemeltetett hálózat által lefedett települések listáját, valamint adatokat szolgáltató ügyfélszolgálat és közműegyeztetésben hatáskörrel rendelkező munkatársa címéről és elérhetőségéről.

3.3. Közműegyeztetés az e-közmű rendszerben

Az egységes elektronikus közműnyilvántartásról szóló **324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet 9/B. § (1)** bekezdése értelmében: „A közműegyeztetést kérelmező kizárólag a közműegyeztető rendszeren keresztül indíthatja el a közműegyeztetési folyamatot.” Az e-közmű ügytárában megjelenő igényeket a társaság ezen feladattal megbízott dolgozói kezelik. Ennek folyamatát részletesen a **3215_00_F Műszaki nyilvántartás és adatszolgáltatás** című szabályzat 2. fejezete tárgyalja.

Az e-közmű közműegyeztetési rendszer használatának útmutatásai a <https://www.e-epites.hu/kozmuvek/segedletek> oldalon található pdf állományokban található. Ezek címei: Segédlet felülbírált kérelmek kezeléséhez, Közműegyeztetés Felhasználói kézikönyv, Segédlet eltérő nyilatkozattételi határidők kezeléséhez (határidő-számítás jogalapja), Segédlet határidő megjelenítéséhez.

3.4. Adatszolgáltatás

A térképi adatszolgáltatás papíros, vektor-digitális (dwg, dxf), pdf és raszter-digitális (png, jpg) formátumban történhet. Utóbbi nyomtatási- illetve képernyőkivágat is lehet.

Az adatszolgáltatásra vonatkozó igényben rögzítendő az igénylő neve, szervezetének megnevezése, címe, számlázási címe (ha szükséges), adószáma (díjköteles esetben), az igény oka (milyen célra kéri), az igény által érintett terület pontos behatárolása (település, utca, hsz, hrsz, esetleg mellékelt rajz által) és az, hogy milyen formátumban kéri az adatot.

Munkautasítás

A kérelem személyesen a Társaság ügyfélszolgálatain adható le vagy postai úton illetve elektronikus levélként küldhető meg.

Társaságon kívüli célra történő műszaki adatszolgáltatásért a Társaság mindenkor érvényes Árjegyzéke (**TZ_01**) szerinti díjat kell megfizetni, kivételt képez a jogszabályi kötelezettség vagy esetlegesen az előnyös adatcsere megállapodás (**3215_00_F FN-04**). Vektor-digitális formátum esetén az elszámolás a gerincvezeték hossza alapján történik, a minimálisan szolgáltatható mennyiség 100 méter.

Külső fél részére történő műszaki adatszolgáltatást a Társaság a **3215_00_F FN-07 Adatátvételi nyilatkozat** alapján teljesít. A műszaki adatszolgáltatások nyilvántartása a **3215_00_F FN-06** mellékletében történik.

A jogszabályi kötelezettség miatti, díjmentes, külső célra történő adatszolgáltatások két csoportba sorolhatók. Az egyik a **2008. évi XL. törvény** a földgázellátásról (**Get**) **125/C § (2)** bekezdése szerint a közmű üzemeltető az általa naprakészen vezetett nyilvántartásból az önkormányzatok és az állami szervek kérelmére köteles térítésmentesen adatot szolgáltatni. A másik a *földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának keretszabályairól* szóló **8/2020. (VIII. 14.) MEKH rendelet 16.§ (1) af) pontja** alapján. Az átvezetés átfutási idejének intervallumában beérkező adatszolgáltatási igényeket az új állományból kell biztosítani.

A digitális állományok átadása CD-n, DVD-n vagy E-mail-ben történhet, illetve cégen belüli adatszolgáltatásnál a közös hálózati meghajtók is használhatók. Használtan hozott adathordozóra történő adatmásolás vírusvédelmi okok miatt tilos. A digitális állományban vagy papíron történő adatszolgáltatások mellett indokolt esetben WMS vagy WFS formájában is történhet a térképi adatok szolgáltatása.

Az adatokat konkrétan megnevezett egyszeri célra szolgáltatjuk. Az igénylőnek nincs joga az adatot más célra használni, továbbadni.

A térképi adatok szolgáltatását rögzítő dokumentumokban megjegyzésként szerepelnie kell, hogy „nyilvántartásunkkal megegyező, analóg pontosságú adat”, illetve „szakági hálózatunk nyomvonalának helye belterületen ortogonális beméréssel került meghatározásra”.

A műszaki adatszolgáltatás nem ad mentesítést a közmű-egyeztetési kötelezettség alól. Az adatszolgáltatások egyedi típusa az az egyeztetési kötelezettség, melyet a következő jogszabály ír elő. A **20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet** a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény **végrehajtásának egyes szabályairól 38. § (12)** Ha más nyomvonalas létesítmény üzemzavarának elhárítása szükséges, az üzemzavarral érintett nyomvonalas létesítmény üzemeltetője köteles az üzemzavar-elhárítás megkezdése előtt a keresztezett létesítmény üzemeltetőjével a tervezett munkálatokról és azok helyéről egyeztetni. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól

E fejezetre vonatkozóan az igénybejelentés és az adatszolgáltatás ügykezelésének folyamatát a Társasági integrált irányítási rendszer **3215_00_F Műszaki nyilvántartás és adatszolgáltatás** című szabályzat tárgyalja.

Munkautasítás

3.5. A rajzok nyomtatási megjelenítése

A digitális térképi állományokból felmerülő nyomtatási igény esetén az alábbiak szerint kell eljárni.

Alkalmazandó méretek

1:500 és 1:4000 méretarányú EOTR szelvények esetében a szabványos méret (belső keret mérete): 750 x 500 mm (szélesség x magasság)

Sávtérképek esetében a lapmagasság maximum 297 mm, a lapszélesség az ábrázolt tartalomtól függ, de max. 1200 mm.

Belterületi digitális szakági áttekintő helyszínrajzok (M 1:4000)

A nyomtatási szelvénykereten az alábbiakat kell feltüntetni, jelölni:

- az alaptérkép keretmegírását: település neve, térkép címe, méretaránya, a szelvény száma, vagy a szelvény DNY és ÉK sarokpontjainak EOTR koordinátái,
- a nyomtatás dátuma.

Belterületi digitális szakági részletes helyszínrajzok (M 1:500)

A nyomtatási szelvénykereten az alábbiakat kell feltüntetni, jelölni:

- az alaptérkép keretmegírását: település neve, térkép címe, méretaránya, a szelvény száma, vagy a szelvény DNY és ÉK sarokpontjainak EOTR koordinátái,
- a nyomtatás dátuma

Külterületi digitális szakági részletes sávtérképes helyszínrajzok (M 1:1000)

A sávtérképes helyszínrajzokra legalább 2 helyen – a lap elején és végén – legyenek megírva az örkereszt EOTR koordinátái.

A nyomtatási szelvénykereten az alábbiakat kell feltüntetni, jelölni:

- az alaptérkép keretmegírását (szomszédos szelvények száma)
- település neve, térkép címe, méretaránya, a szelvény száma, a nyomtatás dátuma

Raszter-digitális állományba történő 1:500, 1:1000 tartalom nyomtatása esetén a papírméret felbontása legalább 15 képpont terepi méterenként, 1:4000-nál 2,5 képpont/méter. Nagyobb település területét EOTR szelvényezés alapján külön állományokra lehet bontani, 1:500, 1:1000, 1:2000 és 1:4000 keretek szerint. A szelvényes állományok nevének tartalmaznia kell a szelvényszámot. Digitális állományba illetve papírra való nyomtatáskor igény esetén a térképnek tartalma kell legyen kivágatonként 1 db EOTR szelvény határa és száma, vagy 2 db örkereszt koordinátákkal megírva.

3.6. Származtatott térképek

A szakági áttekintő térképeket illetve részletes helyszínrajzokat használati cél szerint speciális többletinformációkkal lehet kiegészíteni, melyeket külön fóliákon kell elhelyezni. Társaságon belüli felhasználásra (pld. hálózatellenőrzés, fejlesztés, szakaszolási térkép, üzemzavar elhárítás, karbantartás stb.) a gáz szakági térképekből történik az adatszolgáltatás.

3.6.1. Hálózatellenőrzési térképek

A hálózatellenőrzési feladathoz térkép szükséges, melyet a gázszivárgás ellenőri feladatokat végzők részére papír alapon kell biztosítani az üzemeknél. A hálózatellenőri feladatokat ellátó munkatársak által észlelt eltéréseket a munkairányítási rendszeren keresztül kell jelezni, s ezekről írásban

Munkautasítás

értesíteni a területileg illetékes geodétát. A jelentés valódiságát ellenőrizni kell, szükség esetén utólag helyszínelni, s bemérést végezni, valamint aktualizálni a szakági térképi nyilvántartást, valamint a hálózatellenőrzési térképre is föl kell szerkeszteni a változásokat. Ha a papírtérkép elhasználódik, új sávszelvényt kell nyomtatni.

A hálózatellenőrzés során a leágazó vezeték terepen beazonosítható jellemző pontjainak merőleges távolságát meg kell mérni a terepen jól beazonosítható alaptérképi pontoktól (pl. a jobb és a bal oldali telekhatártól, épületek sarkától, stb.). Erről a helyszínen papíros mérési vázlatot kell készíteni, melyet el kell juttatni a társaság illetékes geodétájához. A vázlaton centiméteres pontossággal meg kell adni a méreteket, továbbá a térkép alapján fel kell tüntetni a környező földrészleti határt, helyrajzi számot, házszámot, közterületnevet.

3.6.2. Szakaszolási térkép

A szakaszolási térkép a szakaszolási terv részét képezi. A térképre az egyes vezetékszakaszok kizárása esetén van szükség. A szakaszolási térkép alapja az 1:4000 méretarányú szakági áttekintő helyszínrajz. A szakaszolási térképeket folyamatosan, a változást követő 30 napon belül aktualizálni kell és papíros formában biztosítani kell az ezekhez való hozzáférést az üzemek számára. Az aktualizálást a szakági nyilvántartással párhuzamosan kell végezni. A papírtérkép elamortizálódása esetén újat kell előállítani. A szakaszolási térkép a vektor-digitális állományból automatizáltan generálható a társaság saját informatikai eszközével. A szakaszolási többletinformációk a szakági nyilvántartástól elkülönülten kerülnek kialakításra. A dwg állományokból generált szakaszolási térképeket településenként ki kell nyomtatni pdf állományba (az **M-06 mellékletben** látható mintához hasonlóan) és ezeket az állományokat ki kell másolni az alábbi szerverhely területileg megfelelő alkönyvtárába [\\FILESRV2\Shares\MUIR_PDA_szink\Térképek](\\FILESRV2\Shares\MUIR_PDA_szink\Térképek)

3.6.3. Fejlesztési térkép

A fejlesztési térképek M 1:4000 méretarányú, gráf struktúrájú átnézeti térképek, melyek szimulációkhoz szükségesek (terhelés, betáplálás, koncentrált fogyasztás a gráf pontokban m³/sec.-ban megadva). A fejlesztési térkép alapja a gáz-szakági áttekintő helyszínrajz.

3.6.4. Tervezési térkép

A tervezett gázelosztó-vezeték környezetéről a települések belterületén M=1:500, külterületen M=1:1000 méretarányú részletes természetbeni állapotot tartalmazó helyszínrajz (tervezési térkép) készítése szükséges az Egységes Országos Vetületi rendszerben (továbbiakban: EOVS). A tervezési térkép alapja a gáz-szakági helyszínrajz. A tervezés során felhasznált földhivatali adatokra vonatkozóan a tervező nyilatkozni köteles. A nyilatkozatában szerepeltetni kell a **63/1999. (VII.21.) FVM –HM – PM együttes rendelet 15. §. (4) bek.** által előírt adatokat (az adatfelhasználási engedély számát, az adatfelhasználást engedélyező nevét, a kiadás sorszámát, valamint a következő szöveget: „Készült az állami alapadatok felhasználásával”).

A szakági közműadatok beszerzését a tervezőnek az illetékes közmű által kiadott vagy aláírt igazoló dokumentummal (pld. számla másolat, jegyzőkönyv) kell igazolni.

A tervezési térkép ábrázolja a mesterséges tereptárgyak és természetes alakzatok határoló vonalait és főbb jellemző pontjait (útburkolat, padka, árok, átereszt, rézsű, növényzet) illetve művelési ág határvonalai (szántó, rét, erdő, gyümölcsös), magányos fa, fasor, km-kő, vagy km tábla, KRESZ-

Munkautasítás

tábla, védőkorlát, híd, áteresztés, föld feletti vezetékek és oszlopaik, föld alatti vezetékek és azok műtárgyai, továbbá kereszt, kerítés, épület, burkolatváltások vonalai, vasút és műtárgyai, valamint részletes névrajz, belterületen az előbbieken túl az azonosítható földrészlet határok, utcafront kerítései, utcafronti épületek stb. A térképet a tervezett nyomvonal mentén a jellemző terepváltozásoknál, a közmű keresztezési pontoknál, de 50 méterenként legalább egy helyen magassági adatokkal szükséges ellátni.

A tervezés szempontjából kiemelt szerepe van a tervezési térkép kataszteri és közmű tartalmának, egyrészt az ingatlanok tulajdoni viszonyainak figyelembe vétele, másrészt a közmű egyeztetések elvégzése céljából. A sávtérképen a tervezéssel érintett földrészletek jogi állapotának ábrázolása (földrészlet-határok, helyrajzi számok) a földmérési alaptérkép alapján történik. A meglévő gáz hálózat nyomvonalát, valamint a tervezett vezeték nyomvonalát befolyásoló vagy keresztező idegen tulajdonú közmű vezeték nyomvonalát a rendelkezésre álló szakági közműnyilvántartások adatai alapján kell ábrázolni.

A sávtérkép esetében a sáv szélessége a tervezett vezetéktől minimálisan 20-20 méter. A térkép készítésénél a sáv által érintett földrészleteknek a sávon kívül lévő területét is fel kell tüntetni. Ha egy földrészlet több darabban szerepel egy sávon belül, akkor nyomtatás alkalmával minden egyes részénél jelölni kell a helyrajzi számot. A sáv szélesség bővíthető a tervezés igényeinek megfelelően, illetve ha az előírt sáv szélességen belül nem található a térkép - terep azonos tájékozódást biztosító tereprészlet, de csak az A4-es formátumnak megfelelő 297 mm magasságú lap keretein belül úgy, hogy a sávtérkép egyéb tartalmi elemeit ne zavarja.

A tervezési térkép pontossági követelményei az alábbiak:

- egzakt módon azonosítható mesterséges és természetes tereptárgyak jellemzői, pontjai és vonalai esetében: ± 0.25 m;
- egyéb síkrajzi pontok és elhatároló vonalak esetében, beazonosíthatóságuknak megfelelően: ± 0.25 m és ± 1.00 m között.

A digitális tervezési térkép adattartalma: A digitális munkarészek grafikus elemeinek ábrázolását a kiadott előírások (rétegstruktúra, vonalvastagság, szimbólumok, karakterkészlet) szerint kell végezni az alaptérképi jelölésekre vonatkozó lap szerint. A jelkulcsban nem szabályozott jelölések felmerülésekor a technikai utasítás készítője módosítja a jelkulcsot.

3.6.5. Vezetékjogi dokumentáció változási vázrajza

A formai és tartalmi követelmények a 4.3.2.2 és a 4.3.2.3 fejezetpontokban vannak leírva.

4. Felszíni ingatlantulajdon korlátozása

A tevékenység célja

A Társaság a tulajdonában vagy üzemeltetésében álló, idegen tulajdonú ingatlanokon elhelyezett, illetve idegen ingatlanok érintésével létesülő gázelosztó vezetékek és tartozékaik védelme, valamint a folyamatos és biztonságos üzemben tartásuk érdekében vezeték jogot, ingatlanhasználati jogot (ill. bányászolgalmi jogot) alapít vagy alapíttat és jegyeztet be a földhivatali ingatlan-nyilvántartásba.

Ezen technológiai utasításban leírtakat kell alkalmazni:

Munkautasítás

- Minden olyan, nem a Társaság tulajdonában álló ingatlanra, amelyen a Társaság tulajdonában vagy üzemeltetésében álló gázelosztó vezeték vagy tartozéka kerül vagy került elhelyezésre illetve a gázelosztó vezeték vagy tartozékának biztonsági övezete érinti.
- Új létesítésű gázelosztó vezetékek vezetékjog, használati jog bejegyeztetésével kapcsolatos eljárásoknál.
- Az eseti eljárásokban előforduló:
  - kisajátítások,
  - művelési ágból történő ideiglenes, vagy végleges kivonások,
  - földterület megosztások esetében.

Az ingatlanrendezéssel összefüggő eljárások során a mindenkor érvényes jogszabályokban és az eljárásokban részt vevő hatóságok előírásaiban rögzített követelményeket kell betartani.

A védőtávolságra illetve biztonsági övezetre vonatkozó előírásokat a **3211_01_U TT1000 Gázelosztó vezeték létesítése** munkautasítás tartalmazza, az **1993. évi XLVIII. törvény** és a **203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet**, a **20/2022 (I.31.) SZTFH rendelet**, valamint a **18/2022 (I.28.) SZTFH rendelet** szabályozásainak figyelembe vételével.

Tevékenységek leírása

4.1. A tilalmak és korlátozások érvényesítésének általános követelményei

A bányászatról szóló **1993. évi XLVIII. törvény** értelmében

38. §

(10) Közterületen elhelyezendő bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték elhelyezésére vagy üzemeltetésére szolgálmi jogot alapítani nem lehet. A bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték közterületen történő elhelyezését, illetve üzemeltetését a közterület tulajdonosa tűrni köteles. A közterület igénybevételével - beleértve a közterület használati korlátozását is - okozott károkért az építető köteles kártalanítást fizetni.

(11) Nem lehet szolgálmi jogot alapítani akkor sem, ha a bányászati létesítmény, a szénhidrogén-szállítóvezeték és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték vasúti pályát, folyóvizek, csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevételére és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására.

(12) A (11) bekezdés szerinti megállapodás nem korlátozhatja az (5) bekezdésben foglalt jogokat.

38/A. §

(5a) Közterületen elhelyezendő elosztóvezetékre vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítményre és ezek közterületet érintő biztonsági övezetére vezetékjogot vagy használati jogot alapítani nem lehet. Az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény közterületen történő elhelyezését a közterület tulajdonosa tűrni köteles. A közterület igénybevételével - beleértve a közterület használati korlátozását is - okozott károkért az építető köteles kártalanítást fizetni.

(5b) Nem lehet vezetékjogot vagy használati jogot alapítani akkor sem, ha az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény vasúti pályát, folyóvizek, csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevételére és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására. Amennyiben a vezeték biztonsági övezete a vasúti pályával, folyóvizekkel

---

Munkautasítás

---

vagy csatornával szomszédos idegen ingatlant is érinti, és a biztonsági övezet csökkentésére nincs lehetőség, a szomszédos idegen ingatlanra vezetékjogot kell alapítani.

Nem közterületű ingatlan igénybevétele esetén a gázelosztó vezeték biztonsági övezetére, az azon belüli tilalmak és korlátozások érvényesítésére, illetve az idegen ingatlan használatára az elosztóvezeték tulajdonosa, az elosztói engedélyes:

- előmunkálati jogot,
- vezetékjogot,
- használati jogot (ill. bányaszolgalmi jogot),
- kisajátítást kérhet.

A fentiekben meghatározott jogok gyakorlása során:

- a jelek elhelyezésével, a mérésekkel, a vizsgálatokkal,
- a létesítmények elhelyezésével, illetőleg azok megközelítésével, az azokon való munkavégzéssel,
- az ingatlan használatának akadályozásával (korlátozásával), valamint piaci értékének csökkenésével

okozott kárt az engedélyes az ingatlan tulajdonosának, használójának köteles megtéríteni.

A felsorolt jogok egyéb kivett helyen is kizárólag a kivett hely jogosítottjának előzetes hozzájárulásával gyakorolhatók.

Előmunkálati jog, vezetékjog, valamint használati jog (ill. bányaszolgalmi jog) az engedélyesnek az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodása alapján keletkezik. Megállapodás hiányában az előmunkálati jogot, a vezetékjogot, valamint a használati jogot a bányafelügyelet engedélyezi.

Ha vezetékjog alapítási kötelezettség alá eső ingatlanon több vezeték kerül elhelyezésre a vezetékjogot minden vezetékre külön-külön kell alapítani.

Fenti jogok megszűnése esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles az ingatlan eredeti állapotát helyreállítani.

4.2. Az elosztói engedélyes részére alapítható jogok

4.2.1. Előmunkálati jog

A gázelosztó-vezeték létesítésével kapcsolatban az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa előmunkálati jog engedélyezését kérheti. Az előmunkálati jog alapján az ingatlan tulajdonosa kártalanítás ellenében köteles tűrni, hogy ingatlanán a vezeték létesítéséhez szükséges jeleket helyezzenek el, méréseket és a talajvizsgálatot végezzenek. A munkálatok megkezdése előtt az ingatlan tulajdonosát értesíteni kell.

4.2.2. Vezetékjog

Az elosztóvezeték idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemeltetésére kártalanítás ellenében az elosztói engedélyes illetve az elosztóvezeték tulajdonos részére a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően vezetékjogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

Ebben az esetben végrehajtható határozattal a bányafelügyelet megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt. Ha a vezetékjog az ingatlan tulajdonosának az engedéllyessel vagy az elosztóvezeték tulajdonosával kötött megállapodása alap-

Munkautasítás

---

ján jön létre, a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni. A vezetékjog a gázelosztó-vezeték mindenkor engedélyesét vagy tulajdonosát illeti meg, és az ingatlant terheli.

A vezetékjog a jogerős határozat, illetve a tulajdonos hozzájárulása alapján a bejegyzés előtt is gyakorolható.

Az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a vezetékjog alapján az idegen ingatlanon

- a) az elosztóvezeték – a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt – elhelyezheti és üzemeltetheti,
- b) az elhelyezett létesítményeket karbantarthatja, kijavíthatja, átalakíthatja és eltávolíthatja,
- c) a vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet, fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit eltávolíthatja,
- d) a miniszternek a vízgazdálkodásért felelős miniszter, valamint az elektronikus hírközlésért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletében meghatározott módon nyomvonalas létesítményt, folyót, vízfolyást, tavat, csatornát és építményt megközelíthet, keresztezhet.

A vezetékjog megszűnik, ha az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a vonatkozó létesítményt az engedélyezéstől számított öt éven belül nem építi meg, vagy annak üzemeltetését véglegesen felhagyja, a létesítményt elbontja, az ingatlanról eltávolítja.

A vezetékjog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa az azt követő 30 napon belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek. A bányafelügyelet a vezetékjog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosának bejelentése, vagy annak hiányában az ingatlan tulajdonos kérelmére, vagy egyéb módon történő tudomásszerzése alapján hivatalból határozatban állapítja meg.

A vezetékjog megszűnése esetén a bányafelügyelet a vezetékjog megszűnését megállapító jogerős és végrehajtható határozattal keresi meg az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásból történő törlése iránt.

4.2.3. Használati jog

Az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó állomás, mérőállomás, körzeti vagy egyedi nyomásszabályozó állomás, idegen ingatlanon történő elhelyezésére, valamint üzemeltetésére, kártalanítás ellenében, az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa javára a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően használati jogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

A használati jogra a vezetékjogra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni azzal, hogy az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa a használati jog alapján az idegen ingatlanon elhelyezett létesítményeket – legfeljebb a biztonsági övezet mértékéig – bekerítheti.

4.2.3.1. Bányaszolgalmi jog

A bányaszolgalmi jog más ingatlanára közérdekből alapított használati jog, amelyért az ingatlan tulajdonosának kártalanítás jár. Megegyezés (szerződés) hiányában az ingatlan fekvése szerint illetékes megyei kormányhivatal alapítja a bányaszolgalmi jogot a kérelemben megjelölt ingatlanra.

Munkautasítás

A szolgálat alapján a bányavállalkozó jogosult a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és –bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

A **Bt.** hatálya alá tartozó létesítmények rendeltetésszerű üzemeltetéséhez szükséges eszközök, különösen energiaellátó, adatátviteli, katódvédelmi eszközök (bányaüzemi kábel), technológiai célú csővezetékek és egyéb eszközök elhelyezése, üzemben tartása céljára a biztonsági övezet mértékében.

4.2.4. Kisajátítás

Gázfogadó állomás, mérőállomás és körzeti vagy egyedi gáznyomás-szabályozó állomás elhelyezése és üzemeltetése céljából az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa kisajátítási eljárást csak abban az esetben kezdeményezhet, ha a használati jogra vonatkozóan a felek nem tudtak megegyezni, illetőleg azt a bányafelügyelet az ingatlan rendeltetésszerű használatának megszűnése vagy jelentős mértékű akadályozása miatt nem engedélyezte. Kisajátítás esetén, amennyiben az ingatlan tulajdonosa a kártalanítás összegével nem ért egyet, további igényeit a kisajátításról szóló jogszabályok szerint érvényesítheti (**2007. évi CXXIII. törvény a kisajátításról**).

4.3. Vezetékjog, használati jog alapítása

Az **1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról** tételesen felsorolja azokat az ingatlanhoz kapcsolódó jogokat, amelyek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhetők. Ilyenek a vezetékjogok, illetve a közérdekű használati jogok is.

A gázelosztó vezetékekre és tartozékaira vonatkozó vezetékjog, vagy használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetésére az idegen ingatlan tulajdonosával kötött megállapodás alapján, illetve annak hiányában a **1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról** jogszabály szerinti bányafelügyeleti határozat birtokában van lehetőség. Ha az ingatlan tulajdonos a megállapodás megkötését elutasítja, arról jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a bányafelügyeleti eljárás megindításának alapját képezi. A jogok ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetésénél a **3103_02_U Szabályzat a vezetékjog, szolgalmi jog és használati jog alapításához szükséges eljárásokról, ingatlan adásvételekről** munkautasítás előírásainak figyelembevételével kell eljárni.

A célvezeték létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos idegen ingatlant terhelő jogok alapítása, fennállása, megszüntetése tekintetében az **1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról** 38/F. § előírása szerint a **Ptk.** rendelkezéseit kell alkalmazni.

4.3.1. Szerződések jogi ellenjegyzésének eljárási szabályai

A belföldön kiállított okiratnak - ahhoz, hogy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapjául szolgálhasson - az **1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról** és az **2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról** által előírt alaki és tartalmi követelményeknek kell megfelelnie. A megállapodások jogi normáknak való megfelelését **a formamegállapodások alkalmazása, illetve** a megállapodások jogi képviselő által történő ellenjegyzése biztosítja.

4.3.2. A földhivatali bejegyeztetés műszaki dokumentációja és a bejegyeztetési eljárás

4.3.2.1. Jogszabályi követelmények

Munkautasítás

A műszaki dokumentáció elkészítésekor az alábbi rendeleteket, szabályzatokat kell alapul venni:

- **1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról**
- **109/1999.(XII. 29.) FVM rendelet az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról**
- **2012. évi XLVI. törvény a földmérési és térképészeti tevékenységről**
- **63/1999.(VII. 21.) FVM-HM-PM együttes rendelet a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezeléséről, szolgáltatásáról és egyes igazgatási szolgáltatási díjakról.**
- **8/2018. (VI.29.) AM rendelet**

4.3.2.2. Formai követelmények

A műszaki dokumentáció földhivatalhoz benyújtandó példányait helyrajzi számonként külön kell elkészíteni/elkészíttetni, az alábbiak szerint:

- Változási vázrajz: 5-5 záradékolt példány;
- Terület-kimutatás: 5-5 záradékolt példány;
  - Területszámítási jegyzőkönyv: 1 eredeti, 4 másolati példány
  - Koordinátajegyzék: 1 eredeti, 4 másolati példány
- Tulajdoni lap: 1 példány hiteles eredeti, 1 példány másolat;
- Az ingatlan tulajdonossal kötött megállapodás: 5-5 eredeti példány;
- Az ingatlan tulajdonossal kötött megállapodás hiányában a jogalapításra vonatkozó jogerős bányahatósági határozat: a határozatból 1 eredeti, 2 másolati példány, a jegyzőkönyvből 3-3 eredeti példány;
- A megállapodásokon a jogi képviselő ellenjegyzése a Társaság ügyvezetői utasításának megfelelően,
- Földhivatal által előírt illetve a Társaság ügyvezetői utasítása szerinti esetekben cégkivonat, aláírási címpéldány.

Az elkészült műszaki dokumentáció megfelelőségét - mint sajátos célú földmérési és térképészeti munka eredményét - tanúsítani szükséges. A tanúsítónak a **21/1997. (III. 12.) FM-HM együttes rendelet a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról** jogszabály szerinti ingatlanrendező földmérő jogosítvánnyal kell rendelkeznie.

4.3.2.3. Tartalmi követelmények

A műszaki dokumentáció tartalmi követelményeit illetően a **8/2018. (VI. 29.) AM rendelet az ingatlan-nyilvántartási célú földmérési és térképészeti tevékenység részletes szabályairól** című jogszabály ide vonatkozó előírásai szerint kell eljárni, különös tekintettel a változási vázrajz és a területkimutatás tartalmi követelményeit leíró mellékletekre (5., 6., 21. és 22. mellékletek). Ezeken kívül figyelembe kell venni a helyileg illetékes földhivatal aktuális előírásait is.

A gázelosztó vezetékek vonatkozásában a **324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendelet** előírja a nyílt-árkos geodéziai bemérést. Az így nyert adatok felhasználhatók a nyomvonal térképezés dokumentálásánál, a műszaki dokumentáció elkészítéséhez. Új beruházások esetén ennek minden esetben teljesülnie kell. Visszamenőleges bejegyeztetésekor, ha a Társaságnál nyilvántartott adatok nem elégítik ki a megkövetelt műszaki tartalmat, a nyomvonalat újból be kell mérteni.

Munkautasítás

4.3.2.4. A földhivatali eljárás lebonyolítása

Az ingatlan-nyilvántartás tartalmát érintő sajátos célú földmérési és térképészeti munkákat vizsgálat, a minőségtanúsítás ellenőrzése, illetve a változás átvezetése céljából a földhivatalhoz be kell nyújtani. A munkarészek vizsgálatra, illetve záradékolásra történő benyújtásakor igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A földhivatal a vezetékjogot, illetve használati jogot a védőövezet által érintett területből eredő területi egységekben (m²) határozza meg a tulajdoni lap III. részében. A Társaság gázelosztó vezetékeire alapítandó jogokat kizárólag az *OPUS TIGAZ Zrt.* nevére és a *4200. Hajdúszoboszló, Rákóczi út 184.* szám alatti székhelyére lehet bejegyeztetni.

4.3.2.5. Nyilvántartás vezetése

A vezetékjog, használati jog alapításának és bejegyzésének alapjául szolgáló dokumentációkat valamint a földhivatalai bejegyzés iratait az illetékes Területi egység hálózati dokumentumtárában a kapcsolódó gázelosztó vezeték megvalósulási dokumentációi között kell tárolni és nyilvántartani. A dokumentációk kizárólag a kapcsolódó gázelosztó vezeték megszűnése esetében, a megvalósulási dokumentációkkal együtt selejtezhetők.

A vezetékjogi, használati jogi dokumentációkkal kapcsolatosan keletkező adatokat számítógépes adathordozón a területileg illetékes geodéta tárolja. A vezetékjogi, használati jogi információkat folyamatosan rögzíteni kell a GRASS Műszaki Nyilvántartó Rendszerben.

Tekintettel arra, hogy az ingatlanokkal kapcsolatos jogok megfelelő bejegyzése Társaságunk számára kiemelt fontossággal bír, a földhivatal által kiadott határozatokat részletesen át kell vizsgálni. Ha a földhivatali határozat hibás vagy a bejegyzési kérelemtől eltérő adatokat tartalmaz, illetve nem felel meg a **20/2022. (I.31.) SZTFH rendelet** és a **203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet** a *bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról* jogszabályok előírásainak, fellebbezéssel kell élni.

4.3.3. Vezetékjoggal, használati joggal terhelt ingatlanok megosztása

A **203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet** a *bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról* jogszabály előírásai szerint a biztonsági övezet érintő földterületek megosztása esetén, a megosztott területeket érintő szolgalmi-, vezeték-, illetve használati jogot érvényesíteni kell.

A fentiekre tekintettel a megosztási vázrajzot úgy kell elkészíttetni, hogy abban szerepeljen a szolgalmi-, vezeték-, használati jog megosztása is.

Szolgalmi-, vezeték-, illetve használati joggal érintett ingatlanok vonatkozásában a külső földmérők által Társaságunkhoz benyújtott változási dokumentumok megfelelőségét az OPUS TIGAZ Zrt. geodétái jogosultak véleményezni.

4.3.4. Ingatlanhasználat jogosultságának megszűnése

A gázelosztó vezetékek megszűnésekor, felhagyásakor, visszabontásakor a **18/2022. (I.28.) SZTFH rendelet** a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról (GVBSZ) rendelkezései szerint kell eljárni.